dolmuş

TEMYİZ İÇTİHATLARI

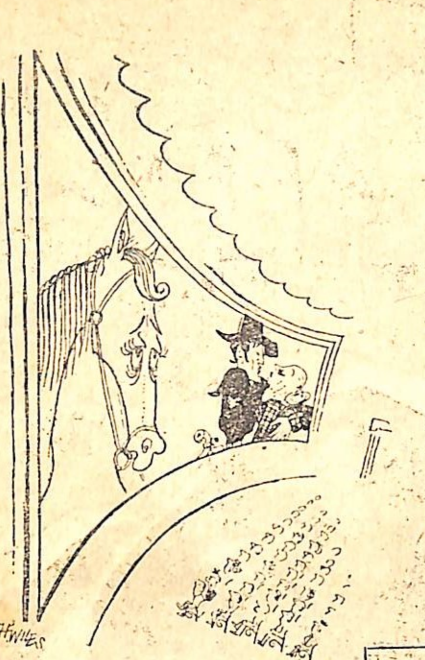

— ŞİKÂYET EDECEĞİM.
GREGORI PECK'İ YARIM SAATTİR
BU TARAFTA GÖREMEDİK
(MEN ONLY)

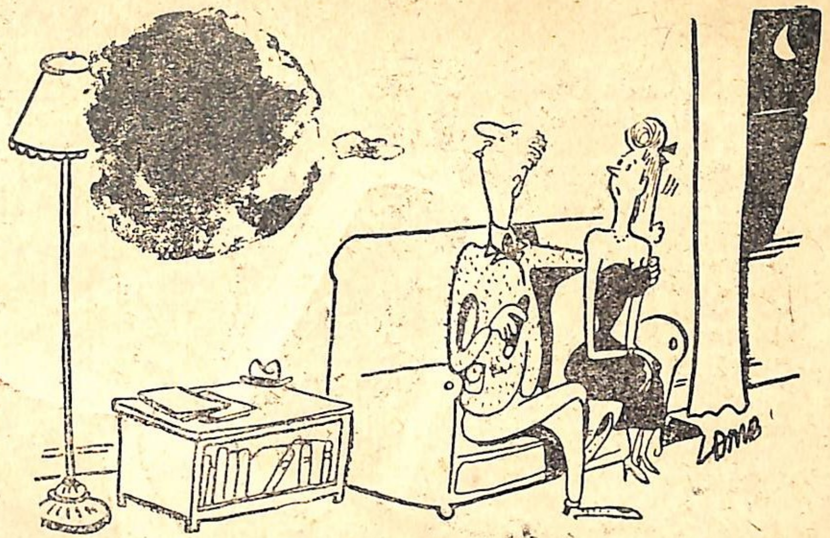

KARARTMA

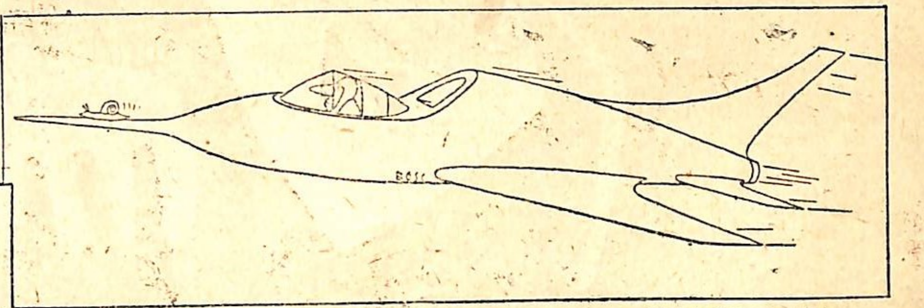

(FRANCE DIMANCHE)

YAZISIZ

— Sizin için her şeyimi, dostlarımı,
servetimi ve bıyıklarımı kaybettim.
(ICI PARIS)

BABİL KULESİ

(FOURIRE)

— NE OLUYOR SANA KOCACIĞIM. SABAHTAN
BERİ DURMADAN SU İÇİYORSUN...

(FRANCE DIMANCHE)

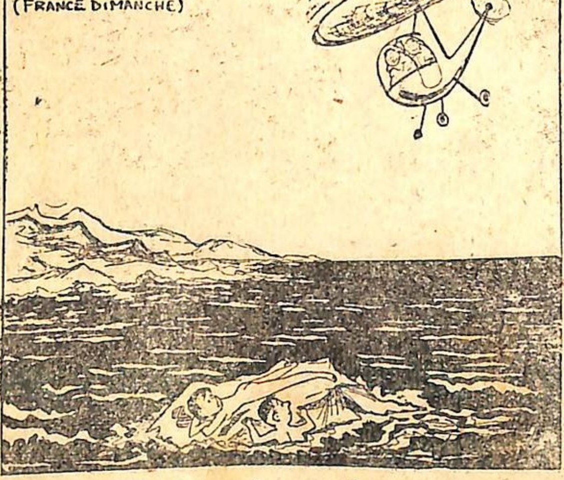

— DENİZİN ORTASINDA BİLE RAHATÇA
GÜNEŞ BANYOSU YAPMAĞA İMKÂN KALMADI.

dolmuş SİYASİ MİZAH MECMUASI

Umumi Neşriyat Md. İlhan Selçuk

İMTİYAZ SAHİBİ: OSMAN A. KERMEN
ÇİZGİ NEŞRİYAT MATBAACILIK VE TİCARET EVİ

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR — SAYI: 20 — SENE: 1 — CİLT: 1 — 17 MAYIS 1956 — SAYISI 75 KURUŞ

Ajans Haberi

Akşam eve yorgun dönmüştüm, soyundum, pijamaları sırtıma geçirip yıkandıktan sonra radyonun düğmesini çevirerek divana uzandım. Radyodaki ses istasyonun «Ankara» olduğunu söyledikten sonra «gün lük üçüncü haberler bülteninin okunacağı» nı bildiriyordu. Dinledim:

«Ankara (A.A.) Hafta içinde Bağdat Paktı Bakanlar Kurulu Toplantısında bulunmak üzere Tahrana gidecek olan Başbakan Adnan Menderes, Muhalefet Partileri Başkanları İsmet İnönü, Fevzi Lütfi ve Osman Bölükbaşıyı Başbakanlığa dâvet ederek kendilerile dış politikamız konusunda iki saat devam eden bir görüşme yapmış ve bu konuşmada bilhassa Bağdat Paktı hakkında geniş bilgi vererek, muhalefet liderlerinin fikir ve mütalâalarını almıştır. Konuşma sonunda Başbakanla muhalefet liderleri arasında görüş beraberliğine varılmış ve Tahranda yapılacak konsey toplantısında muhalefeti temsil etmek üzere Başbakan Menderese C.H.P. Partisinden Kasım Gülek ile Hürriyet Partisinden Fethi Çelikbaş'ın müşavir olarak refakat etmesi uygun görülmüştür.

İstanbul (A.A.) Muhalefet Liderleri ve C.H.P. Genel Başkanı İsmet İnönü bugün uçakla Ankaradan şehrimize gelmiştir. Yeşilköy hava alanında Vali Fahrettin Kerim Gökay, Emniyet Müdürü, bazı şehir ve belediye meclisi üyeleri, Halk Partililer ve kalabalık bir vatandaş kütlesi tarafından karşılanan muhalefet lideri, karşılayanların omuzları üzerinde hava alanından otomobiline kadar taşınmış, oradan doğruca parti merkezine gitmiştir. Parti merkezinde ajansımızın bir muhabirini kabul eden sayın İnönü şu beyanatta bulunmuştur:

— İstanbula bazı ocak, bucak kongrelerinde bulunmak üzere geldim. Bu toplantılarda hükûmetin son günlerdeki tutumunu tenkit edip, halkı ve vatandaşı ikaz edeceğim. Rejim meselelerinde hükûmet ikazlarımızı nazarı itibare almamakta ve siyasî hürriyetleri teminata bağlamamakta ısrar etmektedir. İktisadî durum ise tam bir çıkmaza girmiş, plânsız yatırımların yükü geniş vatandaş kütlesinin takatini kesmiştir. Acil tedbirler alınmadığı takdirde maalesef iyi sonuçlar beklememek lâzımdır.

Rize (A.A.) Karadeniz vilâyetlerinde bir tetkik seyahatine çıkmış olan C.M. Partisi Genel sekreteri Fuat Arna ile Genel İdare Kurulu üyesi Sadık Aldoğan ve beraberindeki zevat bugün şehrimize gelmiş ve Rizeliler tarafından heyecanla karşılanmışlardır.

C.M.P. liderleri yarın şehrimizde büyük bir miting yapacaklar ve hükûmetin son günlerde almayı tasarladığı tedbirler üzerindeki görüşlerini açıklayacaklardır.

Ankara (Basın-Yayın) B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında Hürriyet Partisi mensuplarından Kocaeli Milletvekili Turan Güneş'in pahalılıkla mücadele mevzuunda verdiği bir takrir üzerine hükûmet adına izahat veren İşletmeler Bakanı Samet Ağaoğlu, pahalılığın maalesef inkâr kabul etmez bir hakikat olduğunu belirtmiş, bunu doğuran sebepleri saymış, bunların giderilmesi için hükûmetçe alınan tedbirlerden bahsetmiş ve muhalefet partisinin meseleyi meclise getirerek hallinde hükûmete yol gösterdiği için Turan Güneş'e teşekkür ederek bu konuda hükûmete yardım edildiği takdirde bilhassa müteşekkir kalınacağını belirterek konuşmasını bitirmiştir.

Gaziantep (A.A.) Bundan on beş gün kadar önce şehrimizde yaptığı bir konuşmada, muhalefet partilerile Türk basınına ağır hücumlarda bulunan Başbakan Adnan Menderes'in konuşması şehrimiz Müddeiumumiliğince suç mahiyetinde görüldüğünden hazırlanan tahkikat evrakı, Menderes'in dokunulmazlığının kaldırılması talebiyle Adalet Bakanlığına sevkedilmiştir.

Ankara (Basın - Yayın) Neşrettiği bir başmakalede C.H.P. Genel Başkanı İsmet İnönü'ye karşı hakaretamiz sözler sarfeden Zafer gazetesi Ankara Savcılığının talebi üzerine Sulh Ceza mahkemesinin kararı ile toplattırılmış ve gazete mesulleri aleyhine amme davası açılmıştır.

Aydın (A.A.) Eskisi yıktırılarak Ankara garı cesametinde ve gömme peronlu olarak yeniden inşa ettirilen muazzam gar binasının açılış töreni, dün başta Aydın valisi, daire müdürleri ve partililerle vatandaşların hazır bulunduğu mütevazi bir merasimle yapılmıştır.

Vali Başbakan tarafından gönderilen ve garın Aydınlılara uğurlu olmasını dileyen teli okumuş ve kordelâ Nafia Müdürü.

Törende hiç bir koyun ve kuzu kesilmemiştir...»

Tam bu sırada birisinin omurü tarafından kesilmiştir. zumdan tutarak beni şiddetle sarstığını hissettim, baş ucumdaki hayalet:

«— Kalk, erkenden uyunmaz, yemek hazır, ye de sonra yatağına gir.»

diyordu. Silkindim, kendime geldim, aklımı başıma topladım duyduklarımı hatırladım... Eyvah, uzanır uzanmaz uyumuş ve rüya görmüştüm.

Çaresiz doğruldum, radyoda haberler bülteninin okunması devam ediyordu:

«...sabotajcılar, vatan hainleri tedbirler alacağız...»

Heyhat, dedim, rüyada işittiğim haberleri radyodan dinlemek ne kadar kolaydı. Bunun için ne bütçeye ödenek koymağa, ne Amerikadan yardım istemeğe lüzum vardı. Biraz arzu, biraz iyi niyet. Yeter de artardı bile.. Hem ne kaybederdik? Hiç bir şey... Ne kazanırdık? Her şey: Şeref, itibar, saygı....

FREN

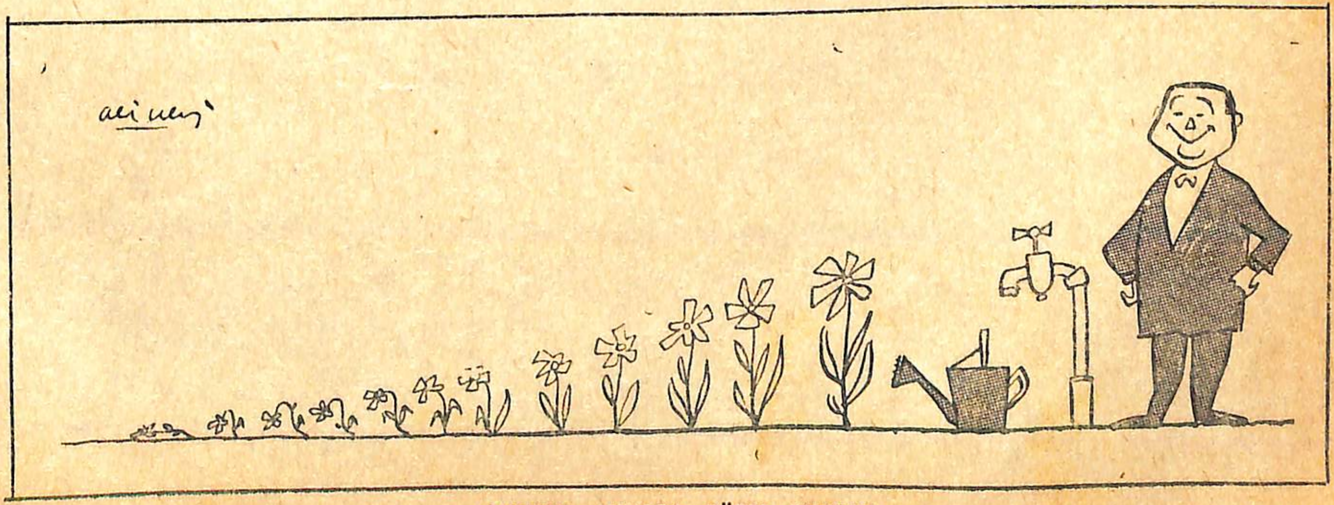

ANKARA, ANKARA, GÜZEL ANKARA...

Valinin Basın Toplantısı

İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Prof. Gökay Vilâyette bir basın toplantısı yaparak şehir meseleleri üzerinde izahat vermiş, bu arada basından şikâyet ederek şunları söylemiştir:

— Ben tenkidlere kızmıyorum. Fakat yaptığımız işlerin de görülmesini, yazılmasını istemek hakkımızdır. Bu sene havalar ısınmaz, diye yazdılar. Zamanında aldığımız tedbirle havalar ısındığı gibi, göreceksiniz yakında sular da ısınacaktır. Çenberlitaş yıkılacak dediler, görüyorsunuz işte, çok şükür bu sene de yıkılmadı. Beyazıt - Aksaray yolu üzerindeki tarihî değeri olan Patrona Halil hamamının kubesinde aylandoz ağaçları gittikçe gelişmektedir. Parise gittiğim zaman gördüm, şehrin etrafında ormanları var. Patrona Halil hamamının üstünde de böyle bir orman meydana getiriyoruz.

Geçen sene bu zamanlar şeker buhranı vardı, bu sene şeker buhranı olmadığı için, onun yerine kahve buhranını temin ettik. Ayrıca gaz buhranı da göğsümüzü kabartacak bir hâle gelmiştir. Gazeteler hep aleyhimizde olan şeyleri yazıyorlar. Neden müsbet icraatımızı görmüyorlar? Bu şehirde hiç iyi bir şey yapılmıyor mu? Büyük bir gayret sarfederek, Taksim'deki Opera binasını da bu sene yapmadık. Esasen bize Operadan çok daha evvel operet lâzım. Sonra odun. Geçen kışın odunu kaldıysa, onları saklayın, bu kış yakarsınız.

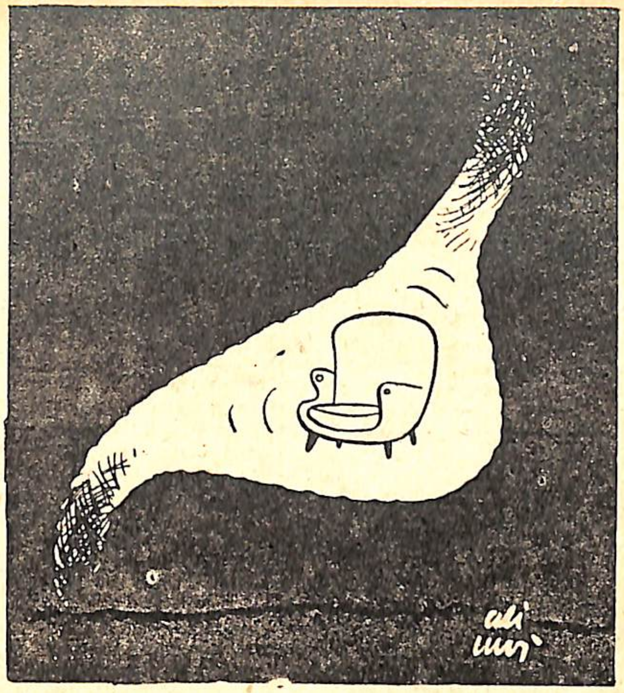

HAZIMSIZLIK

Gelelim ete.... Ete narh koyduk ama, kimsenin taktığı yok. Zararı yok, biz onları Allaha havale ediyoruz.

Yaz geldi diye, cadde üzerindeki binaların badana edilmesi için emir verdim. Badananın ne kadar mühim oldugunu söylemeğe bilmem lüzum var mı? Ben bir akıl hastalıkları doktoru olarak söyleyeyim ki. badananın hayattaki rolü çok mühimdir. Bir çok müdürler, âmirler tanırım ki, sırf badana yüzünden müfettişlerin takdirlerini kazanmışlardır. Yalnız badana ederken fıstıkî boya kullanmak lâzım olduğunu unutmamalısınız.

Neden gazetelerde bunlar yazılmıyor.

Gelelim sinek meselesine. İstanbul'un iki mühim meselesinden biri sinek, biri de inektir. Bilhassa yaz aylarında her sene bu iki mühim mesele ile karşılaşılır ve ne yapacağımızı şaşırırız. Bu yaz, gerek kara sinek, gerekse sivri sineklerin hemşehrilerimizi rahatsız etmemeleri için şidetli emir yazılmıştır. Her vatandaş günde iki avuç sinek tutsa, şehirde sinek diye bir şey kalmaz. Vatandaşların sinek avlayarak, sinek mücadelemize katılmalarını beklerim.

Gelelim inek işine.... Sütlerin sulu olduğundan şikâyet ediliyor. Sütçülere ve mandıra sahiplerine sorduk,

— Kabahat bizde değil, ineklerde, dediler.

Yaptığımız tahkikat sonunda, hakikaten kabahatin ineklerde olduğunu tesbit ettik. İnekler yaz aylarında hararetten çok su içtiklerinden hem sulu süt vermekte, hem de şehirde susuzluğa sebep olmaktadırlar. Bu sebple, yaz aylarında inek lerin su içmelerini kat'i ola-

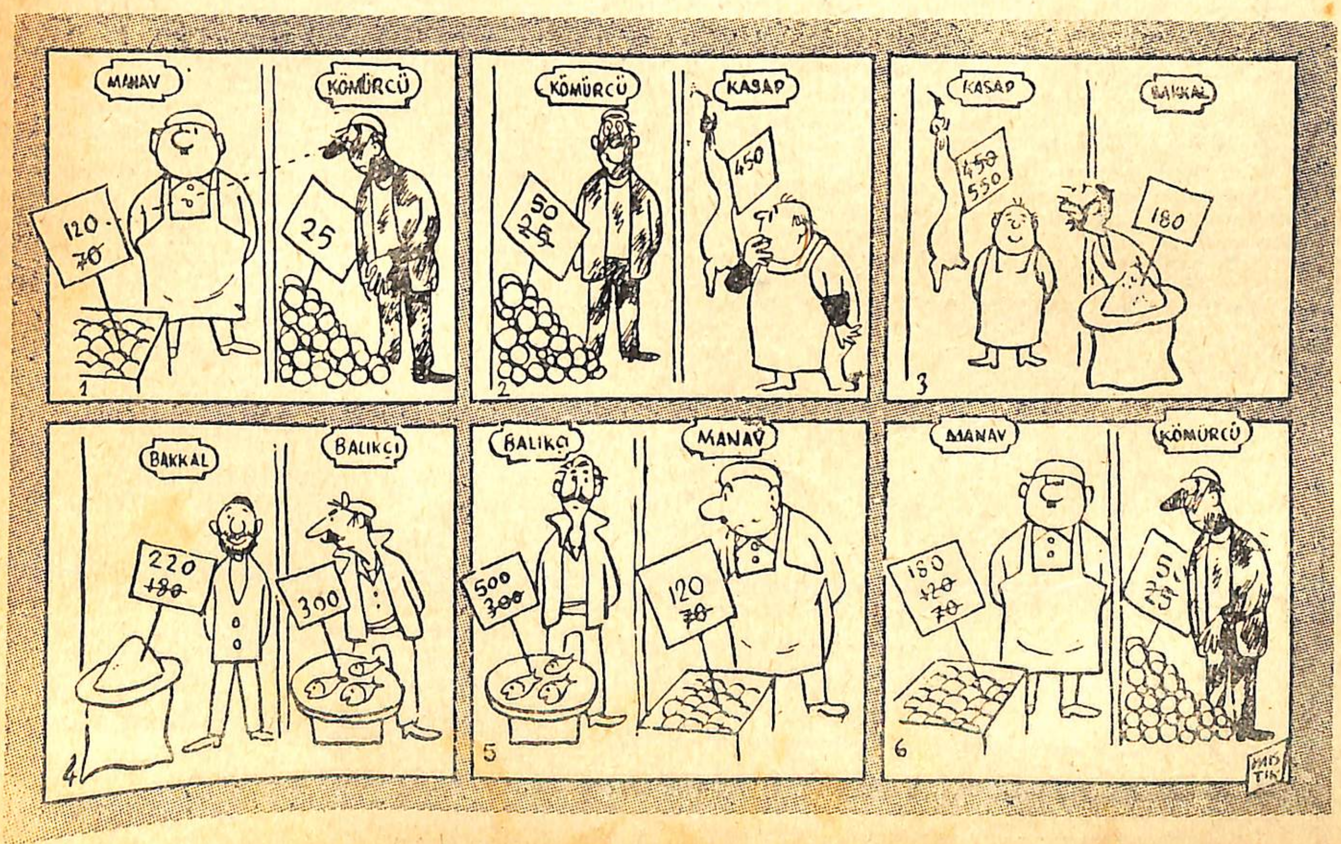

rak yasak ettik. Bu suretle hem vatandaş sulu süt içmiyecek, hem de İstanbul'lular su sıkıntısı çekmiyecektir.

Bizim hiç müsbet icraatımız yok mu? Gazateler bunları neden yazmıyorlar?

Ben realist bir dâvacıyım. Faraziyelerle uğraşmıyorum. Faraza et fiyatları yükselince vatandaşa yumurta yemesini tavsiye ettim diye, yumurta fiatları da yükselmiş. Elbette yükselir. Belediye Reisi olarak benim vazifem vatandaşın hayat seviyesini yükseltmektir.»

Vali Prof. Gökay bundan sonra, şehirde hayatı ucuzlattığını isbat için, gazetecileri büfeye dâvet etmiştir.

İNSANLIĞIN DURUMU

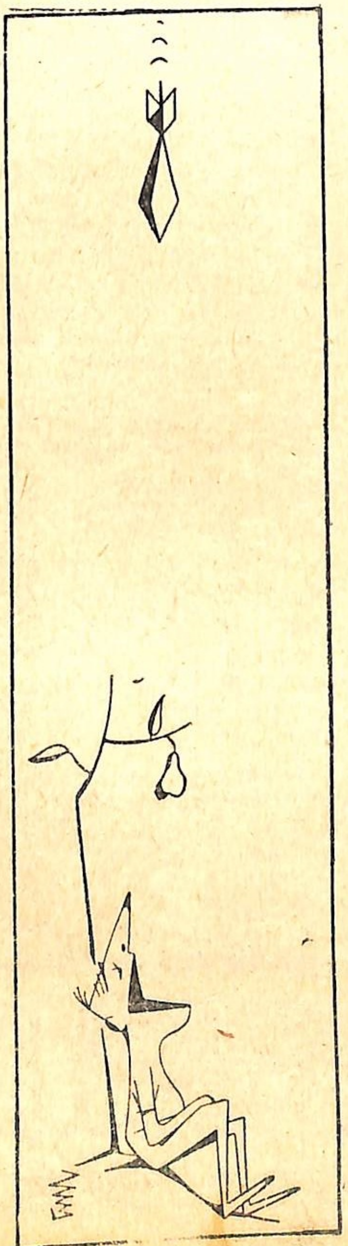

ARMUT PİŞ...

YAZAN: OĞLU

Padişah, madişah değildi ama, namuslu adamdı babam sandalcı Hamit. Ellisine kadar evlenmediği, sultanlığı bekârlıkta bulduğu için o zamanlar, adının başına bir de «Sultan» eklemişler, olmuş Sultan Hamit. Münasebetsiz çok memlekette. Birçoklarının Sandalcı Hamit demeyip, Sultan Hamit demelerinin sebebi, yalnız uzun süren bekârlığına takılmaktan gelmiyordu. Daha önemli sebep, Sultan Hamidi, babamın kişiliğinde tefe almalarıydı.

Ben, babamın tek oğluyum, ellisinde evlenen adamın bir düzüne oğlu olacak değildi ya... İttihatçılar işbasına geçince, biri çıkmış, sırf dostluk olsun diye «değiştir şu adını artık... İş çıkarma başına!» demiş. Hamit tahttan indi ise hafiyelik de yürürlükten kakmadı ya. Babam korkmuş, zaten gölgesinden korkan bir adamdı. O sıralarda, bir şair mi, ne varmış, Hâmit adında. Babam Hamidin hâsını dört elif miktarı uzatarak Hâmit olup çıkmış. Mahalle kahvesinde Hâmit diye uzattıkça «O kadar uzun boylu değil, kısa kes!» diye alay ederlermiş.

O sıralarda adını kendine yakışdırmak için kitaba gazeteye de özenmişti. Bütün gün sağ cebinde gezdirdiği gazeteyi okuma bilmediği için bana okuturdu. Yatağına girer, beni başucuna oturtur «Oku!» derdi. Ben o zamanlar sütun nedir, başlık nedir, bilmezdim. Gazetenin bir ucundan başlar satırları yan yana ekleyerek sağdan sola doğru okur giderdim. Babam bütün dikkatiyle dinler bir şeyler sezinlemeye, mana çıkarmaya çalışırdı. Arada sırada kaşları çatılır. «Neler olmuş, dünyada, neler!» diye söylenirdir. Ben neler olduğunun zerre kadar farkına varmadan gürül gürül okur giderdim.

Babam geceleri odasında gazete okutturduğu için aleyhtarlarının söylemediği kalmamıştır. Halbuki bu okuma merakı onun hususî hayatına ait masum bir meşgale idi. Bilgili adamdı babam Sandalcı Hamit.

Sonradan öğrendim ki şu padişah olan Hamit de böyle yaparmış. Zaten babamın hiçbir padişahtan aşağı kalır yeri yoktu. Ne Sultan Hamitten aşağı idi, ne şair Hâmitten. Hâmitlik yıllarında tam adının adamı olabilmek için, şiire de özenmişti. Tabii şiir yazmağa değil, sadece söylemeğe;

«Neye Kral olmadın fan fan finâkil»

tekerlemeli bir şiiri bile vardı.

Babam sigarayı da severdi. Hele kahve ile sigara içmeye bayılırdı. Çalıştığı, düşündüğü zamanlar sigaraları uç uca eklerdi. Serçe bacağı rakamlarla uzun uzun hesaplara girişince ellerini bir birine vurur:

«Hanım bir kahve yap!» diye seslenirdi. «Baba, bunlar ne hesaplar? diye sorduğum zaman:

«Senin aklın ermez. Büyüyünce anlarsın. Seksen sarı at, doksan doru at, yüz kırk at, nalı, mıhı ile ne eder. Onu hesaplıyorum» derdi. Büyük adamdı babam Sndalcı Hamit!

Annem «kahve!» emrini alınca hemen cezveyi sürerdi. Kahve gelince, boş zamanlarında sardığı (dolu zamanını hiç bilmem) sigaralardan birini tabakasından çıkarır:

«Hanım ateş!»

Emrini verirdi. Ben kibriti kapıp koşarsam beni terslerdi. Annem karşısında süzüm süzüm süzüldükçe keyiften bayılırdı. Zevk sahibiydi babam Sandalcı Hamit! Sigarayı dibine kadar içer, geriye bir şey kalırsa kül tabağına bastırırdı. Örtünün üstüne ne tütün dökerdi, ne de kül. temiz adamdı babam Sandalcı Hamit. Kalk da şimdi dünyanın halini bir gör! Ağız tadıyla ne sigara içebiliyoruz. ne de kahve. Ha babam Sandalcı Hamit!

BİR HAVADİS

(Dünya) gazetesinde okuduk :

«Yedek subay okulunda kur'alar çekilmiş olup, her öğrencinin gideceği birlik ve yer belli olmuştur. Bu arada Ordonat okulundan akranlarile mezun olan Başbakan Menderes'in oğlu Yüksel Menderes'e, Bitlis; D.P. Milletvekillerinden Salâhattin İnan'ın oğlu Kâmuran İnan ve bir arkadaşları daha şimdiden Paris NATO karargâhına tâyin edilmişlerdir.»

Tuhaf doğrusu, bu öğrencilerin bir kısmı kur'a çekip, bir kısmı da tâyin mi oluyor? Herhalde muhabir iyi tahkik etmemiş olacak, değilse bir okulda iki ayrı muamele yapılmasa gerektir.

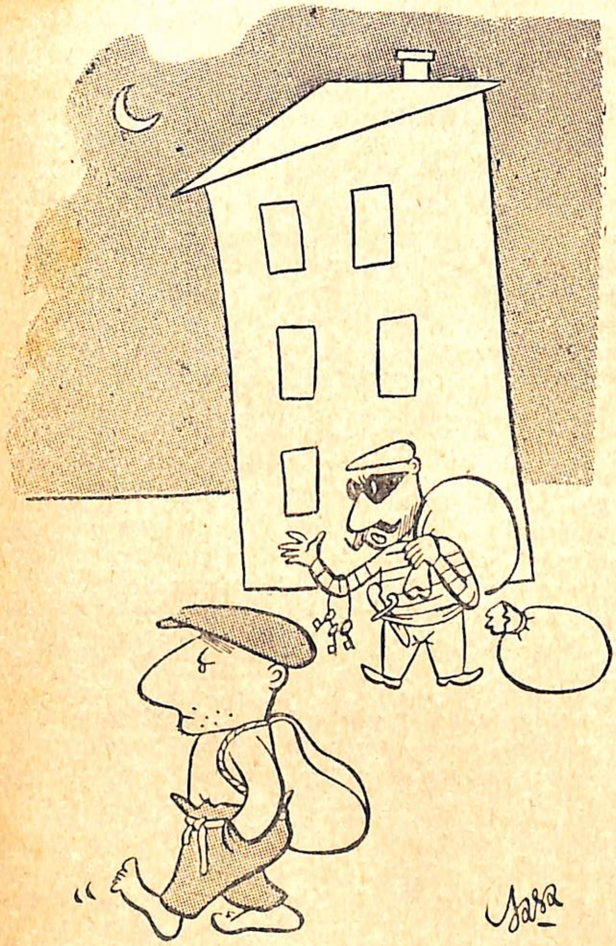

— HEY HAMAL...

MEKTUP ÖRNEKLERİ

Mustafa'dan kardeşi İsmaile;

İsmail,

Bu sabah saat 10 da Kütahyaya vardım. Nasılsın, iyimisin? Aptulkadir amcamın kahvesine gittim. Bizim tarlaların dönümünü kırka bağlamışlar. Çopur Ahmedin kızını gördüm. Apturahman denen herifi muhtar arıyor. Süleyman Ağanın da tarlasına girmeyen kalmamış. Bizim tarlanın içinde oturan korucu Musa ve orman bakım memuru Zekiye piyango çıkmış. Parayı alınca tarladan çıkacaklar. İneklerin hepsi burda. Yaşarın sünnet düğününe oradan bakır mangal bir de Bursa işi hamamtası bul. Gümüşten. Sen anlamazsın bu işten. Otelde benim çektirdiğim resimleri telle: Masrafını sayışırız. Viyana kahvesindeki Takvoru gör. Bizim yapaklar ne olmuş? Anan sana, Osman ağanın küçük kızı Haççeye söz kesti. Sende perşembe günü otobosla gel. Baki selâm.

Mustafa

doktorunuz diyor ki

HAZIMSIZLIK

Hazımsızlık sağlığımız için çok tehlikelidir. Mükellef sofralarda fazlaca çöplenenler, kadehini şerefe kaldırabilmek için hafif ve ağır alkollü içkilere aşırı derecede yüklenenler sık sık hazımsızlığa uğrarlar.

Aynı koltukta uzun uzadıya oturmak da kronik hazımsızlığa yol açar. Bu çeşit hastalar, bir gün o hale gelirler ki, sadece, imam bayıldıyı, karnı yarığı değil, sade suya demokrasiyi bile hazmedemez hale gelirler. Bu çeşit hastalara dört senelik pehrizler şayanı tavsiyedir.

«Ya kırk adım atmalı, ya sırt üstü yatmalı» atasözü her zaman için doğru değildir. Sırt üstü yatmak müfrit hazımsızlıklara yol açar. Sırt üstü yatmaktansa, kırk adım atmak, sağlık için elbette daha şayanı tercihtir.

«Yatmak oturmaktan, oturmak ayakta durmaktan, ayakta durmak yürümekten daha iyidir» diye uzandıkları mevkie, yerleştikleri koltuğa yapışıp kalanlarda, hazımsızlık, «karın ağrısı» şeklinde tezahür eder. Bu devamlı karın ağrıları sinir sistemine tesir ederek çarpıntılar krizler, şuna buna çatmalar, basına yüklenmeler, bağırıp çağırmalar tevlit eder. Bu durumlara düşmemek için fazla yemenin önüne geçmelidir. Bu mide düşkünlüğünün sonu uykusuzluk hatta kâbustur. Hasta sık sık dışarı çıkmazsa rahat edemez olur. Dışarı çıkamazsa rahat edemez olur. Dışarı çıkamadığı zamanlar ellerini memleket içinde midesine bastırarak memleket içinde dolaşır durur. Sinir buhranları içinde kızar köpürür. Artık ona, değil İngiliz, Amerikan tuzu bile kâr etmez.

Hazımsızlığın sonu, bir nevi zehirlenmedir. Bu hallerde hastayı zorla kusturmak, yediklerini fitil fitil burnundan getirmek de şayanı tavsiyedir. Midenin gıcır gıcır yıkanması hastanın sinirlerini ve moralini düzelterek onu sıhate kavuşturur.

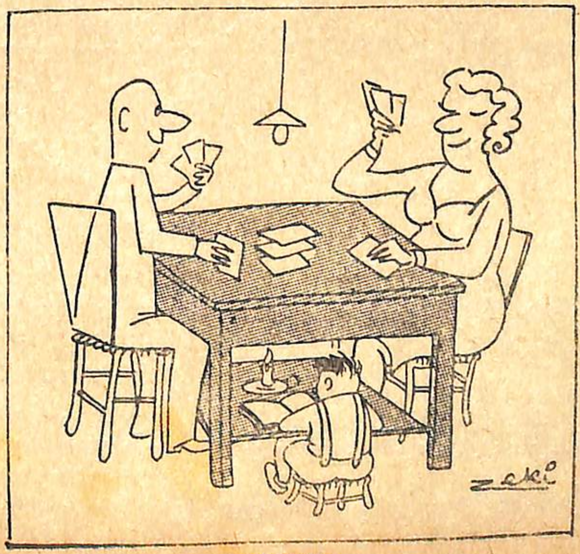

YAZISIZ

Dehşetli Bir Nutuk

Geçenlerde bir fabrikanın açılış töreninde söylenmiş olan bu nutku radyodan almış bulunuyoruz. Sabredip sonuna kadar okursanız güzel üslûbundan söz sahibinin kim olduğunu tahmin edersiniz zannediyoruz.

— Muhterem ve aziz vatandaşlar!... Bu gördüğünüz eseri. hepsinin üstünde olarak... zaferimizi hazırlayan âmil ve sebeplerin başında olarak şu yürüyen hakikatlere... bir kere başınızı çevirip yürüyen hakikatlere bakınız ki, ancak, yanardağ gibi azmimizin ve bir çok daha bunun gibi... aradan çok zun zaman geçmeden uzak ufuklarda yaşayan... büyük fırsat ve imkânları yakalayarak, o günkü durumun yarın alacağı mütekâmil şekle bakarak... tecrübe sahibi, müşahedesi geniş olanlar asıl dikkati çeken kelimeler sarf edilir ki, değerini anmak vicdan borcu diye... yurdun hizmetine koşan... böyle temennî ederim... yüzde yirmi beş sermayesi ile... çok acele ederek yaptığımız bu sermayenin yüzde yetmiş beşi demek olup daha yirmi sene geçmeden işe başladık saymakla hiç değilse olmaz dediler. Çünkü işe başlayan her yerde enerji... Türk milleti başlamıştır. Bu hakikati anlayan iş adamları iş bilen bu zaviyeden bu realist insan şuuru da ilâve edeyim ki... Ne hazin!.. Ne hazin!.. Ne kadar hazin!.. Bir kere daha onun bükülmez kolunu ve bükülmez ruhunu şehamet yarattığımızı gören eser veren, işte eser!.. Eser verir, eser vermiştir. Daha çok eser verecektir. Yurdun her köşesinde, yalnız köşesinde değil, en uzak köşesinde sağlam temeller kurulmuştur olup bunlar saadetin başlangıcıdır deniyor yapanlar tükenmez bir enerjinin yarının doğmuş güneşini sabırsızlıkla görmek yolundadırlar.

Gönüllerde bin bir teselli vermekte hem de biraz yanlış görüşü isterse eğer bu milletin üzülmemek elde değil... Ne hazin! Ne hazin!.. Bir daha ne hazin!..

Arkadaşlar!..

Serbest teşebbüsle rekabet sahasında bir koldan... öbür koldan ve başka koldan... bugünkü politikanın ne kadar sağlam yarınki muazzam vatanın yapısını yaparlar. İnsanların isabetli görüşünü ne güzel ifade ediyor. Ne hazin!.. Zaten böyledir. Milletlerin hayatında safha safha görülen hallerdir, bunlardır insafsız sözlerle... daha bir çok ümit kırıcı sözlerle gölgelenmek istenmiş olması da... buna rağmen milletten muktedir alan onun itimadına dayanan milletin asırlarca boş kalan hayat sahasını, yaşama kudretini bir an evvel gerçekleştirmek için hiç bir gibi kara kara düşüncelerden asla müteessir olmayarak büyük milletin hakikî ihtiyacını işte böyle eserlerle ne bahtiyardır.... Ben de onun öksüz bir çocuğu olarak realist başında bulunanlara teşekkür ederim. Ne kadar hazin!..

Aziz misafirlerimiz... Mukabeleten bir atasözü halk diliyle vecizleşen bu iktisadî cihazlanma yolunda... evet... iş birliği yapmak yolunda bu dünya için kuvvet olan kahraman endüstrisinin süratle inkişaf ettirmek artık o işte dünyanın gidişi herkes biliyor. Lisanı ile söyliyeyim, endüstri kurulduktan iktisat süratle inkişaf ettikten ve hele hele bu asîl tarihi zengin, ruhu zengin irfanı kahraman el ele verip çalıştıktan sonra başlayan bu iş nasıl kısa zamanda meyvasını vermişse serbest teşebbüs bünyemizde azamî imkân bir iradeyi azimli imanlı mesuliyet almış bilen kararı vermiş. Nasıl bugün yer bulan hakikatler gibi en kısa zamanda meydana gelmişse yurdun daha çok ihtiyacı yer yer yükselen fabrikaların yanında iş birliği ile vatandaşların hususî teşebbüsü ile; yılmayan azim ve karariyledir.

Ne hazin!... Uğurlu; mübarek olsun!..

Not: Bu nutuk verilmeden önce ziyafette seller gibi akan şampanya içildiğini hatırlatırız.

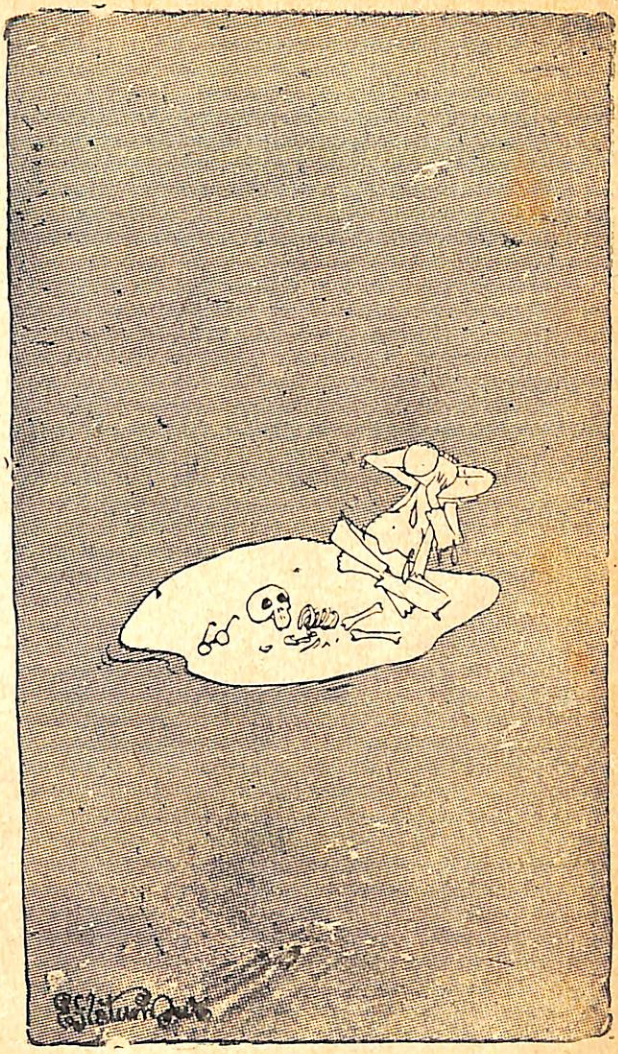

YAZISIZ

— AMA KARICIĞIM, SEN ÜŞÜYORUM DEDİN BEN DE ATEŞ YAKTIM.

Delta Başına 50 Lira

Masama geçmiş, satılmış gazetecilere yüklenen bir yazıya başlamıştım. Avrupa gördüğü kılığından kıyafetinden belli bir memur : (Hem çantası, hem fotoğraf makinesi vardı).

«Bay Stepne, sizi görmek istiyorum.»

«Buyurun görün!» dedim.

Sandalyeye baktı :

«Peki» dedim «Oturun da görün!».

Oturdu :

« Ben . . .» dedi «Delta nebatî yağlarının reklâm müdürüyüm.»

«Ben de reklâmla hiç ilgisi olmıyan bir yazarım.» dedim. «Üstelik ne nebatî, ne de hayvanî yağ kullanırım. Çünkü lokantadan yemekteyim. Size, yanlış kapı çaldığınızı üzülerek arzederim!».

«Hayır hiç yanlış gelmiş değilim. Siz yağ kullanmayabilirsiniz, bu mühim değil. Yağın ismini kullanın kâfi.»

«İsmini mi?»

«Sadece ismini»

«Anlayamadım»

«Yani bizim yağların adı Delta değil mi?»

«Sizden işittiğime göre Delta.»

«İşte yazılarınızda Delta geçecek.»

« Nasıl geçecek.»

«Bayağı... Meselâ Karagümrük ocak toplantısından mı bahsediyorsunuz? Bir biçimine getirerek Ocak başkanının yemeklerini Delta ile pişirdiğini, böreklerini, tatlılarını Delta ile yaptığını, sabahları kahvaltıda peynir gibi Delta yediğini, hattâ ziyaret . . .

Uzatma . . . yapamam. Ben ne parti başkanlarından ne de zıkkımlandığı yağdan bahsedemem. Ben ne dalkavuğum, ne de...»

«Evet ne de...»

«Delta yağile kızartılacak kazım.»

«Siz yazılarınız için para almıyor musunuz?»

«Verirlerse...»

«İyi ya, biz de paradan başka bir şey verecek değiliz.

«Yapamam»

Hele hele...»

«Kes!...»

«Yağlarımızı beğenmeniz de şart değil... Yerin dibine batırın, hakaret edin isterseniz.»

«Bundan sizin kârınız?»

«Tekzip ederiz... Koymağa mecbursunuz. Bu da ayrı reklâm olur. Şimdi gelelim fiyat listesine... Bir Delta elli lira...»

«Bu da ne demek?»

«Yazınızda geçen her Delta için elli lira ödeyeceğiz!»

«Ben ilân işlerine bakmıyorum, buyurun İdare...»

«İlan verdik... Bu da ayrı...»

Kafam kızmıştı. Adamı kolundan tuttuğum gibi dış kapıya kadar tekmeyle uğurladım.

Masaya tekrar oturduğum vakit kalemin ucuna Deltadan başka tek kelime gelmiyordu. Adamı da Deltasını da boyamazsam rahat edemiyecektim. İki sütun yazı döşendim, iler tutar yerlerini bırakmadım. Bugün benden bu kadardı, tek kelime yazacak halim yoktu. İki kadeh parlatmazsam sinirlerim de yatışacağa benzemiyordu. Doğrusu Bedrosta aldım soluğu!

⁂

Aradan çok değil, üç gün geçmişti. Yine aynı masanın başında kalemle başımı kaşıyıp düşünürken, Deltacı gevezeyi karşımda bulmayayım mı?

«Çok teşekkür.» dedi. «Yazı istediğimden mükemmel olmuş.»

«Hangi yazı bu...»

«Canım şu geçen sayıda...»

«Ha şu...»

«Lütfen şu faturayı...»

«Yine mi sıkacaksın canımı... işlerim fazla...»

«Bir imza o kadar...»

Çantasını açtı bir fatura çıkardı.

«24 Delta geçiyor içinde. Ellişerden eder. 1200 lira. Buyurun imzalayın!»

Benim halden anlar okuyucularım. Benim Delta nebatî yağ müessesesine satılışım böyle oldu. Bundan sonra yazılarımda gördüğünüz her Delta başına elli liranın kanatlanıp masanın üstüne konduğuna inanabilirsiniz. Kendimi bir partiye satmış değilim. Delta (Bir elli lira daha) politikayla uğraşmaz. Her ne kadar Delta (bir ellilik daha) mideyle ilgili ise de, Delta (elli lira) bir parti değildir. Delta (elli) Delta dır işte. (Bir elli lira daha). Etti yirmi iki Delta... Bir Delta daha, yirmi üç Delta... Bir tane daha etti yirmi dört... Ellişer liradan, tam bin iki yüz lira eder. Kısa günün kârı... Bereket versin?. Kara borsa Dikiş makinası satmaktan daha kârlı, hem daha namusluca bir iş. Delta... Delta... Delta!..

Not : Son üç Delta (etti dört) üçüncü faturaya dahildir.

STEPNE

MEB'US BAŞI

Nükteleriyle meşhur ve İstanbul Şehir Meclisinde uzun müddet azâlık yapan Adalı Avni merhuma ait bir çok hoş fıkra ve espriler anlatırlar. Bunlardan ikisini nakledeceğiz.

Kendisi de Halk Partili olan merhum, Halk Partisinin iktidarda bulunduğu zamanlarda bir gün bir kaç arkadaşile işkembeciye giderler ve kendilerine koyun başı ısmarlarlar. Garson başı getirir ve önlerine bırakır. Biraz sonra Adalı Avni garsonu çağırır :

— Evlâdım, bu başın beyni nerede ?

Garson cevap verir :

— Beyefendi, kasaplar beyni çıkarıp lokantalara verirler, bu başlar beyinsizdir.

Merhum mütevekkil başını sallar ve cevap vermez, fakat bakar ki önündeki başın dili de yok, tekrar garsona seslenir :

— Oğlum, bunun dili ne oldu ?

Garson :

— Efendim, dilini daha önce kesip mezecilere sattık.

Artık merhum tahammül edemez ve tabağı fırlatır :

— Kaldır şunu önümden, ben buraya meb'us başı yemeğe gelmedim, koyun başı yemeğe geldim.

Ve arkadaşlariyle birlikte çıkar gider...

☆

MEB'US AĞZI

Merhum yine bir gün bir kaç arkadaşile birlikte başka bir ahbabı ziyarete giderler. Apartımanın zilline basarlar, ses yok, kapıya vururlar açan yok. Bu defa dayanamaz ve kapıyı tekmeler, fakat nafile yine açılmaz. O zaman dayanamaz :

— Kapı değil mübarek, meb'us ağzı sanki, der, bir türlü açılmıyor...

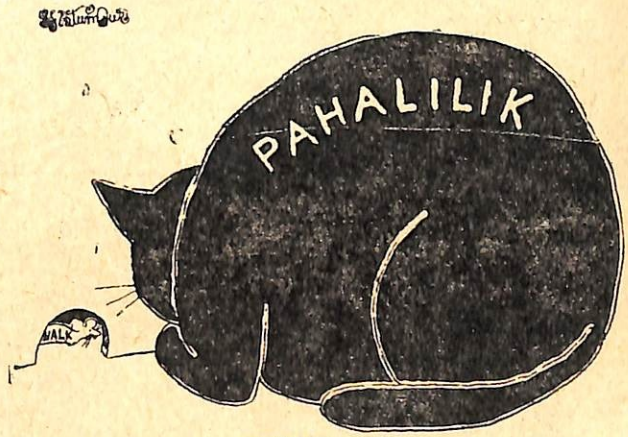

YAZISIZ

mesel ve masal

SELÂMİ İZZET SEDES

Lâpa lâpa kar yağıyor...

Sular kararmış, davar dönmüş, köy uykuya dalmıştır... Bir kaç bacadan ince bir duman tütmekte, bir köpek ulumakta, taaa uzakta bir ışık görünmekte...

Bir genç kadın ilerliyor köye doğru... Ayağında çarık, omuzunda heybe var, gözleri aydınlık bir pencere arıyor...

Taaa uzaktaki ışığa ulaştı. Burası Ağa'nın evidir. Kadın kapıyı çaldı, içerden bir ses sordu:

— Kim o?

— Tanrı misafiri.

Kapı açıldı, kadın girdi, yukarı kata çıktı. Odalardan birine girdi. Kâhyanın odasıydı bu... Kâhya genç kadını görür görmez şöyle bir doğruldu:

— Hoş geldin, dedi, tam zamanında geldin, ben de bu gece sarılıp yatacak kısmet arıyordum!...

Bu sözler üzerine genç kadın hemen geri dönüp odadan çıktı ve korku içinde karşıki odaya sığınmak istedi. Girdi odaya.

Bu oda Ağa'nın odasıydı.

Ağa ocağın başında çubuğunu tüttürüyordu. Kadına ne istediğini, ne aradığını sordu.

Zavallı kadın, gözleri yaşararak, kâhyadan şikâyet etti.

Ağanın hiddetten gözleri döndü, yumruklarını sıkıp kükredi:

— Ne halteder Ağanın kâhyası?.. Ne haddine onun böyle şey yapmak? O odaya geleni de ben koynuma alıp yatarım, bu odaya geleni de...

Eski tas...

Selâmi İzzet SEDES

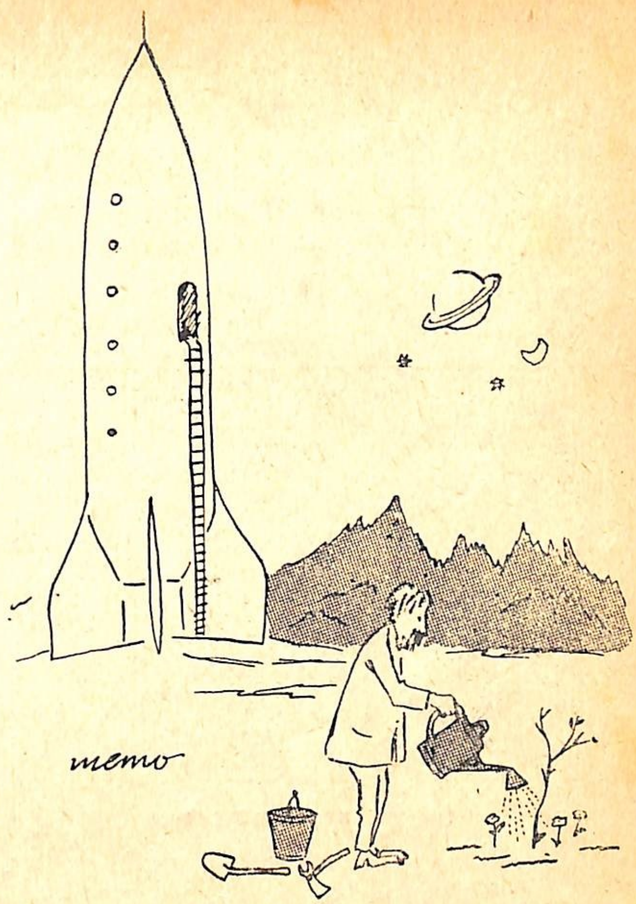

İLK İŞ

YER ÇEKİMİ KANUNU

ODA MI SUN'İ?

Petrol aldığımız şirketler satışı kesmişler. Piyasadaki gaz darlığı bizim için o kadar tabii iken «hayır!» diyorlar» gaz buhranı sunidir!» Meselâ piyasada kahve yok, ama resmî ağızlara bakarsanız bu darlık sunidir. Lâstik yok, ama bu yokluk da sunidir. Şeker yokluğu suni, et yokluğu suni, bütün yoklar sunidir.

Hadi diyelim ki, bütün buhranlar suni... Ama

Bu buhranları (sunî de olsa) önleyemiyen idareci buhranı da mı sunî?

BABANA SOR

TEDAVÜLDEKİ PARA

M. Tahinhelvası «Pendik»: Efendim, gazetelerde meselâ: tedavüldeki para '18 milyon arttı, yahut 18 milyon eksildi diye yazılıyor. Bu ne demektir.

Gayet basit. Bu bazı tüccar ve iş adamlarının çevirdikleri dolaplarla ilgilidir. Eğer o hafta bu zatlar biraz fazla eğlenmişlerse «yani Beyoğlunda» tedavüldeki para artar; eğer biraz Avrupadaki akrabalarına para filân gönderirlerse o zamanda azalır. Meselâ bu günlerde dışarıya bir kaç milyoncuk kaçıran bir zatın mahkemesi yapılıyor.

UÇAK ZARFI

Selma Kalça (Ankara): Beyefendi benim sualim biraz tuhaf ama, çok merak ettiğim için sizi rahatsız ettim.

Efendim, benim sevgilim bana hep yazdığı mektupları «uçak zarfı» ile gönderiyor. Acaba bunun mânası nedir—.

Bence şunu demek istiyordur «Senin aşkınla tayyare gibi oldum.»

KIZ MI OĞLAN MI?

Seyfettin Özpehriz «Malatya»: Sayın bay; karım yakında bir çocuk dünyaya getirecek. Fakat anlaşamadığımız bir nokta var. O kız istiyor, ben de. oğlan ne yapalım dersiniz?

Yazı tura atın.

BİR ROMAN

H. K. Meyankökü «Taksim»: Eski bir mebus dostumun hatıralarını kaleme alarak «NASIL MEBUS OLDUM?» isimli bir kitap yazdım. Fakat bunu kimse basmak istemedi. Kitabı her gören tabi «Bu kitap satmaz» diye benim başımdan savdı. Acaba neden dersiniz?

Aman dostum. Bunun kadar bilinen bir mevzu mu kaldı?

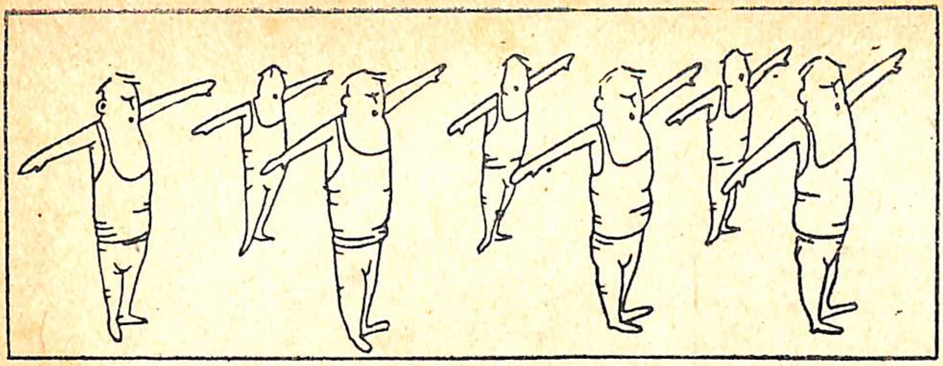

19 MAYIS BEDEN HAREKETLERİ

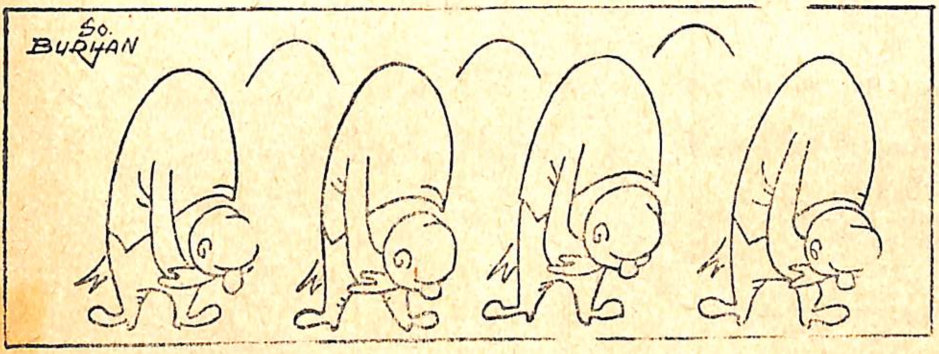

14 MAYIS BEDEN HAREKETLERİ

SATRANÇ

Dünyanın en iy satranç oyuncularından Alexander Alekhine Avusturyanın küçük köylerinden birinde tren bekli - yordu. Vakit geçirmek maksadıyla bir hana girdi ve içerde üstüste 48 satranç galibiyetinden iftiharla bahseden bir doktorla tanıştı Bir ders vermek niyetiyle doktoru maça davet etti, fakat doktor 21 hamlede Alexsandırı yenince şampiyon:

«Doğrusu yepyeni bir hücum sisteminiz var» dedi. «Fakat kaleleri hiç kullanmadınız, onu anlayamadım.» Doktor:

«Şu kenarda duranlar mı? Biz bu havalide onun nasıl kullanılacağını bile öğrenmedik».

İTİRAF

Avram'la Mişon tam otuz senedir beraberce çalışmışlardı. Fakat şimdi Avram ölüm döşeğindeydi.

Son saatlerini yaşıyan Avram, vefakâr ortağının elini tutarak «Mişon,» diye fısıldadı, «sana bir itirafta bulunacağım. Ticarete başladığımız ilk günler seni kazıklamıştım. Kazandığımız bir kısım parayı sana söylememiştim.»

Mişon, «Biliyordum bunu, köpoğlusu,» dedi. «İşte o yüzden seni zehirledim.»

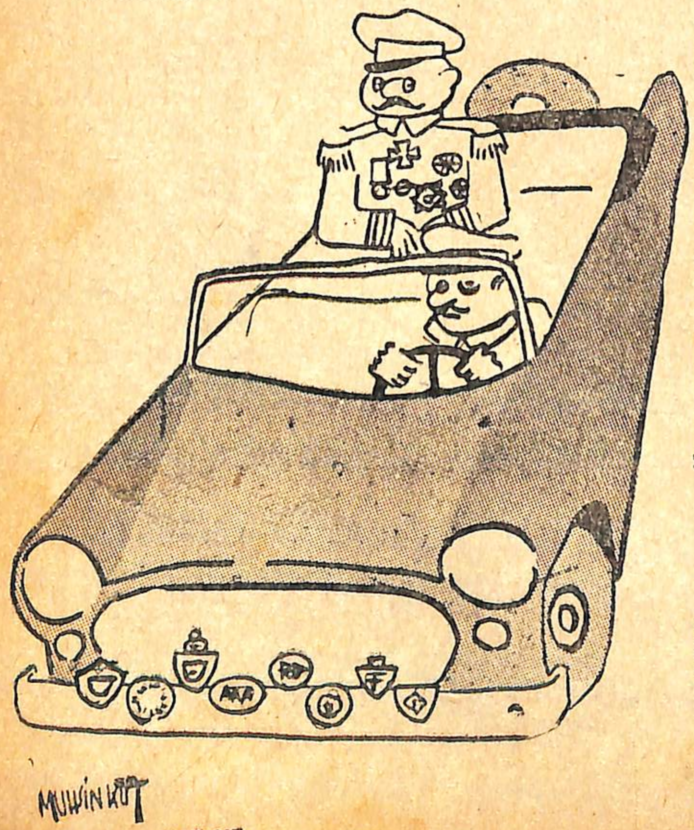

YAZISIZ

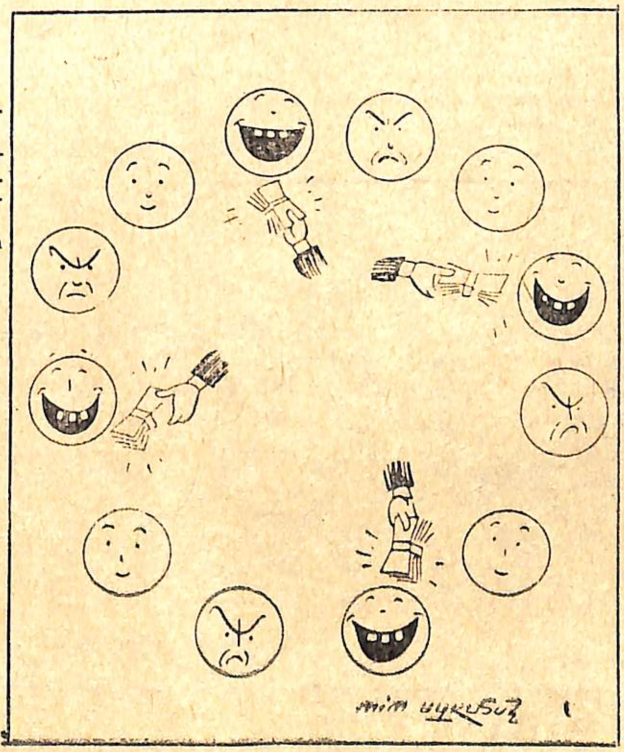

HÜKÜMET MEMUR VE İKRAMİYE FÂSİT DAİRESİ

TURİST

Bir turist (dahili,) İstanbul'daki büyük otelerden birine inmişti. Otelin lokantası da olduğu için yemekler otelde yeni - yordu. Bizim turist odasını ayırttıktan sonra otel kâtibine sordu:

— Yemek saatleri nedir?

— Kahvaltı den 11 e kadar. Öğle yemeği 12 den 3 e kadar. Akşam yemeği 6 dan 9 a kadar.

Turist şaşaladı.

— Baksan'a, yahu, dedi. Peki, ben ne zaman şehri gezmeğe çıkacağım?

Türkiye Güzeli

Önce kendimi tanıtayım size. Ben 25 yaşlarında, lisenin dokuzuncu sınıfından kaytarmış, okumaya yazmaya meraklı bir delikanlıyım. «Meraklıydın da okuldan neye kaytardın?» diyebilirsiniz. Ben ister okuma olsun ister yazma.. hüriyet taraflısıyım. Ders adı altında nasihat da verseler dinlemeğe mizacım elverişli değil. Bu yüzden lise diplomasından da oldum. Ama içimde bir ukde kaldı. Nerde bir okula giriş şartı görsem hemen incelerim. Ebe okulu bile olsa şartlara uyup uymadığımı gözden geçiririm. Gazeteyi elime alır almaz ilk işim bir giriş şartı aramaktır. Eğer okul için bir ilân göremezsem, meselâ bir muhasebecilik, bir daktiloluk giriş şartı bulur, yaşımın, bilgimin bu şartlara uyup uymadığımı kontrol ederim. Gireceğimden mi? Yoook işimden de, yarım kalmış tahsilimden de hiç şikâyetim yok. Geçinip gidiyoruz. Hâlâ içimde bir ukde var, dedim ya!

Geçen gün elime Tan gazetesi geçti. Tabii ilk işim bir giriş şartı aramak oldu. Nafile. İyi daktilo bilir, güzel bayan arayan bir ticarethane ilânı bile yoktu.

Verdiğim on beş kuruşa tam acımak üzereydim ki madde madde sıralanmış giriş şartları gördüm. Türkiye güzellik müsabakasının giriş, şartlarıydı bu, tam 8 maddelik... Hemen incelemeye koyuldum:

Madde bir: 18 — 27 yaş arasında bekâr, evli veya dul olmak.

Yaşım tam 25, bekârdım, evlendim, şimdi de dulum. Bu maddede, erkek veya dişi diye bir kayıt olmadığına göre tıpatıp uyuyordum.

Madde iki: Türkiye vatandaşı olmak. Çok güzel! Ağzım var dilim yok. Benden iyi vatandaş mı bulacaklar.

Madde üç: Seçilirse Kaliforniyaya gitmeyi kabul etmek. Kaliforniyaya değil daha öteye, hattâ cehenneme kadar gidebilirim. Sen paradan haber ver! Üstelik yeme içme de onlardan. Eğer bize ufak tefek zahmetler düşerse ister istemez şineye çekeriz.

Madde dört: Hüsnü ahlâk sahibi olmak. Bugüne kadar ahlâkımız iyiydi, seçildikten sonra bozulursa o başka.

Madde beş: Müsabakaya mayolu ve tuvaletli çık - mak.

İyi yüzme bilirim, yaz gelince mayo çıkmaz şeyimden... Tuvalete gelince, şimdiye kadar böyle bir şey giymedimse fırsat düşmediğindendir. Bu vesile ile onu da giyeriz. Hem yakışır da bana.

Madde altı: Belden yukarı fotoğraf... İsterlerse belden aşağısını da çeksinler.

Yedi: Arzu edenler fotoğrafını gazetede çektire - bilirler.

Kim çekerse çeksin, bence hava hoş! Döviz kaçakçısı değilim ki aksilik edeyim. Hele doktor, hiç değilim.

Gelelim son maddeye: Resimler gazetenin verdiği numarayla neşrolunacak.

İsterlerse adımı da yazsınlar. Saklımız, gizlimiz yok. Numarayı ister gazete versin, ister okuyucu. Ar yılında değiliz çok şükür, kâr yılındayız!

— NE KIZIYORSUN YAHU KARINA BİRAZ YARDIM EDECEKTİK İNSANLIK ÖLMEDİ YA!..

Bugüne kadar çok giriş şartı okudum, böyle tıpatıp bana uyanına hiç rastlamadım. Bu yaşa kadar çok fırsatlar kaçırdım. Ama artık gözüm açıldı, bu son fırsatı kaçıracak değilim.

Bugünden tezi yok, bir resim çektirip göndereceğim. Olur a... bakarsınız, kazanıvermişim.

Hacıağalar, karaborsacılar, parti kodamanları hayal sukutuna uğrarlarsa bana ne! Kraliçe değilmişiz de kral olmuşuz: Her zaman onların istediği olacak değil ya! Bakın İngilizlere, ha Kral olmuş, ha Kraliçe, ayırt ediyorlar mı hiç!

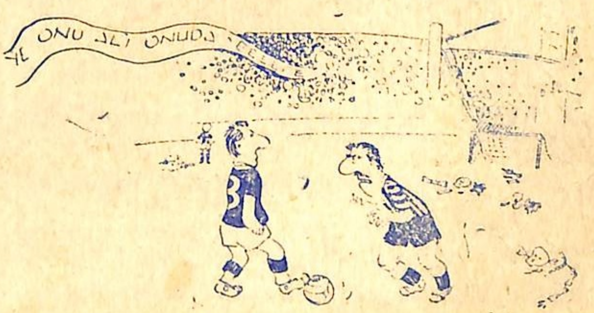

— YE ONU YE!..

İŞ BECERENİN...

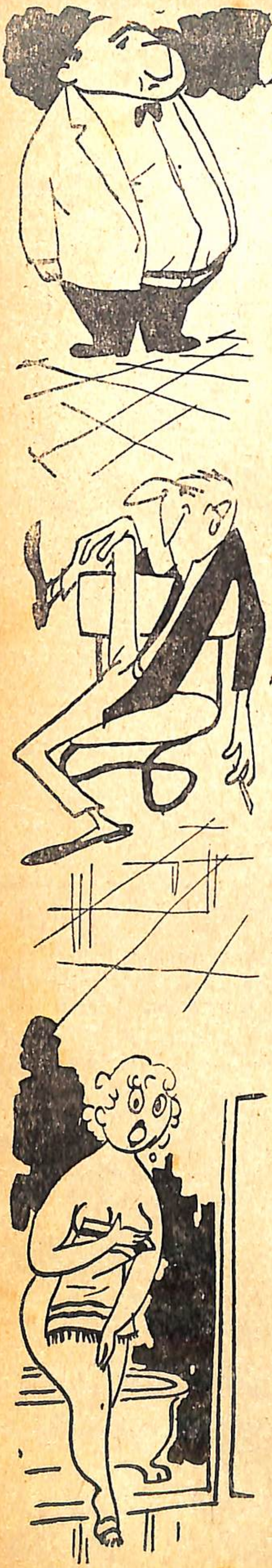

Kat garsonu, birer birer dairenin kapılarını açıp bu şık müşteriye otelin odalarını gösterdi:

— Burası yatak odanız... Burası banyo dairesi, burası...

— Peki, peki, dedi müşteri titiz bir tavırla. Memnunum otelinizden. Bana derhal her mil letin sigaralarından birer paket aldırın. Büyük bir demet çiçek isterim bu vazoya... Sonra bu sabahki gazetelerle Rumca, Fransızca ne varsa en yeni gelen sayılar, onları isterim..

— Başüstüne efendim.

Garson bahşişini aldı ve gitti. Adam hemen telefona sarıldı:

— Alo? Kızım bana Cıvata ve Yedek parça ithalât müessesesinin sahibi Hristo Krizanetmiyadis'i bulur musun?

Üç dakika sonra Hristo Krizantemiyadis telefondaydı. Kibar müşteri:

— Alo? dedi. Ben dünyanın en büyük yedek parça şirketi olan Civata end Somun inkorporeyşin'in Türkiye mümessiliyim. Adım Bahri. Uçakla şimdi Ankaradan geldim. Paris üzerinden bu akşam Nevyork'a hareket ediyorum. Sizinle acele görüşmem lâzım...

— Peki, saat üçte beklerim.. dedi telefondaki ses. Bahri itiraz etti:

— Çok özür dilerim Bay Hristo. Ama İstanbul'da yalnız bir gün, hattâ on saat kalacağım. Bir hayli randevum var. Sizinle, şirketinize bir sipariş temini için görüşmek istiyorum. Gelebilirseniz...

— Peki, o halde bir saate kadar oradayım...

Bahri, telefonu kapadı. «Adama hangi otelde kaldığını bile söylemedim. Bulsun kerata.» diye gülümsedi. Sonra rehberi yeniden tetkik etti. Bir numara buldu, santraldan istedi. Telefonda tatlı bir Rum şivesiyle konuşan bir kadın sesi cevap verdi:

— Alo? Bayan Krizantemiyadis benim... Kim istiyor?

— Ah, efendim, sizinle mutlaka görüşmem lâzım. Beni tanımazsınız. Ama otelime gelmeniz hem sizin, hem kocanızın faydasınadır. Emin olun çok mühim. Bir, bir buçuk saat sonra bekliyeceğim... Evet, tahmin ettiğiniz gibi, o otelde kalıyorum. Bahri diye arayınız.. Beklerim.

Telefonu kapadığı sırada kat garsonu içeri girdi. Çiçekler ve sigaralar gelmişti. Bahri:

— Hesaba ilâve edin... dedi.

Biraz sonra Hristo Krizantemiyadis, kapıda belirdi. Şişman haris, kısacası tüccar adamdı. Tanışma kısa sürdü. Bahri:

— Nevyork'taki Civata and Somun inkorporeyşin'in Ankaradaki Türkiye mümessiliyim. Yedek parça buhranı karşısında yüzde iki buçuk kârla, firmam, en itimada değer mahalli şirkete malzeme göndermek arzusunda. Hükûmet nezdinde yaptığım temaslar muvafık netice verdi. Tahkik ettik, şirketinizi itimada değer bulduk...

Hristo Krizantemiyadis'in ağzı kulaklarındaydı:

— Teşekkür ederim beyefendi... Ne kadarlık bir iş?

— Yüz bin liralık. İlk parti on bin lira.. Buyurun, evrakı tetkik edin...

Çantasından bir yığın evrak çıkardı: Mukavele suretleri...

— Bunlarda şirketin adını göremiyeceksiniz, ama siz bu işleri benden daha iyi bilirsiniz: Vergi meselesi yüzünden, evrakın hepsi benim ismime tanzim edilmiştir...

— Ama bir tahtada on bin lira ödemek...

— Yok, siz bilirsiniz. Biz piyasada meselâ Korla'lar gibi, daha böyle iş yapan büyük müesseseler mevcut olduğunu biliyoruz. Sadece ilk müracaatı size yaptık...

Krizantemiyadis'in etekleri tutuştu:

— Yok, yok, dedi, rica ederim onlara gitmeyin. Söz verin bana gitmiyeceğinize.. Derhal kabul ediyorum. İşte imzaladım bile. Yalnız, çek defterim üzerimde yok. Gider, yarım saate kadar dönerim. Artık bu akşam, benim öbür evde bir toplantı yaparız...

— Sizin öbür ev mi?

— Evet, Ağzınıza lâyık, nefis bir metresim var...

— Çok memnun olurdum, ama hiç vaktim yok... Siz lütfen çeki getirin ,ben de evrakı o zaman imzalarım...

Hem yedek parça, hem yüzde iki buçuk kâr... Hristo Krizantemiyadis, uçar gibi dışarı fırladı.

Az sonra da, adamın karısı, Mariya Krizantemiyadis, Bahri beyefendiyi ziyarete gelmişti, Levend endamlı, çok güzel iri gözlü, tatlı bir genç kadındı. Bahri, hemen taarruza geçti:

— Şöyle, kanapeye buyurun. Rica ederim bana öyle baygın gözlerle bakmayın, aklımı ba - şımdan alıyorsunuz...

— Aman ne çabuk efendim? Beş dakikada aklınız dağılıverdiğine göre iş hayatında nasıl başarı kazanabiliyorsunuz? Böyle lüks içinde yaşayabilmek için...

— Siz bu lükse bakmayın sevgili Mariya... Ben yalnız, yapayalnız bir insanım... Bir sigara almaz mısınız?

— Ah ne güzel... Her çeşit var... Yalnız Yunan sigarası yok...

— Çok seyahat ettim Mariya. Her çeşit kadın tanıdım. Yalnız sizin kadar güzel bir kadınla karşılaşmadım.

— Demek her geçtiğiniz yerden bir paket sakladım. Koleksiyonda bir ben yokum...

— Öyle söylemek istemedim. Ama inanın ki, sizden son derece hoşlanıyorum.

— Petro da öyle söylüyor...

— Petro mu? O da kim?

— Kim olacak? Benim için yanıp tutuşan biri... Sade sizin maceralarınız olmaz ya...

— İyi... Lâkin şimdi yalnız ben varım. Bir de sen, Mariya. Bu akşama da uçakla Paris'e gidiyorum. Hiç vaktim yok. Ne yaparsınız, iş hayatı bizi herşeyi çarçabuk halletmeğe zorluyor. Gel, sana dairemi göstereyim. Burası banyo. Gir ve soyun...

— Aman ne kat'î konuşuyorsunuz. İnsan nasıl olur da size mukavemet edebilir... Giriyorum...

Ve Maria banyoya girdi. O sırada Hristo geldi:

— İşte çekiniz azizim. Şimdi imzalayın evrakı ve bana teslim edin.

— Buyurun, hazır... Evet evet bakın, hepsi benim namıma. Sanki şahsî bir işmiş gibi ve gayet muntazam... On bin liraya da teşekkür ederim...

— Ama bu akşam...

— İmkânı yok, başkasına sözüm var...

— Seni çapkın... Doğrusu bu kadar süratle kimi kafese koyduğunu pek merak ediyorum!

Hristo bu sözü tamamladığı sırada Mariya banyodan çıktı ve... Karıkoca karşılaştılar. Önce hazin bir sükût, sonra Hristonun çığlığı duyuldu. Lâkin Bahri hemen araya girdi:

TAADDÜD-Ü ZEVCAT

— Rica ederim Hristo... Otelde rezalet istemem. Sen metresinle karını aldatıyorsun, ne demeğe hakkın var?

Mariya kocasının üstüne yürüdü:

— Demek bir metresin var?

Bahri yine gülerek onu tuttu:

— Dur canım, senin Petron olduktan sonra onun neye metresi olmasın?

Hristo Krizantemiyadis, kıpkırmızı olmuştu:

— Demek Petro ha.. Daha münasibini bulamadın mı vre? Sana da şaştım Bahri beyefendi hazretleri, doğrusu bu kadar kısa zamanda benimle iş yaparken karımı kafese koyabildin...

Bahri kahkahayı bastı:

— Seni koymadığımı ne biliyorsun? Hele bana iyi bak... İki sene evvel haksız yere Ankara şubenizden kovduğunuz tahsildarı tanımadın mı? Unutma Bay Hristo, iş becerenin kılıç kuşananındır. Yer yüzünde Civata and Somun inkorporeyşin diye bir müessese mevcut değil. Ama senin bana tazminat diye on bin lira verdiğine dair evrakın hepsi kanuna son derece uygun... Şimdi bas bakalım. Benim Mariya ile görülecek ufak bir işim var...

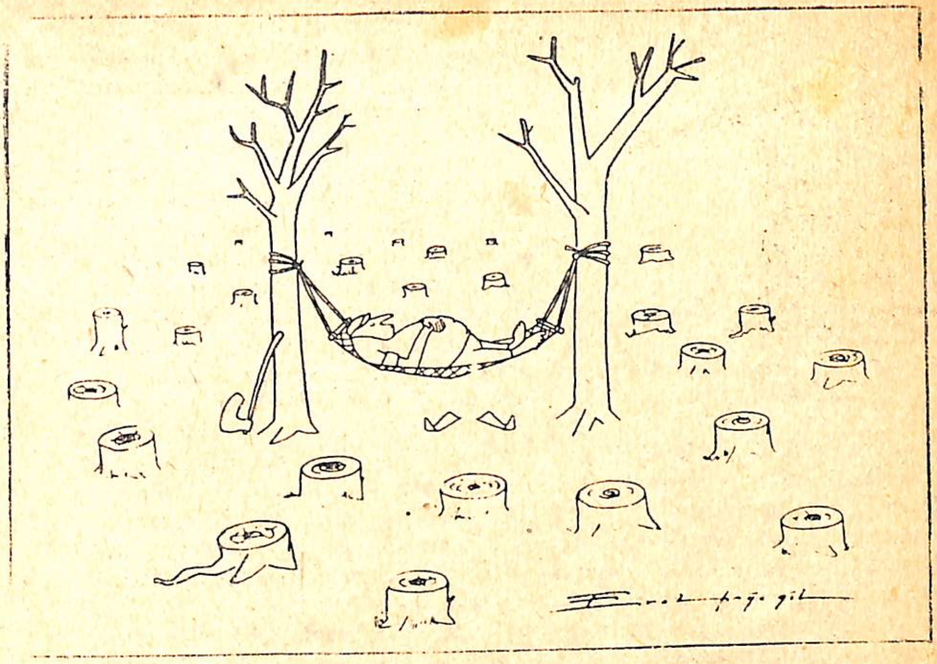

EGOİST

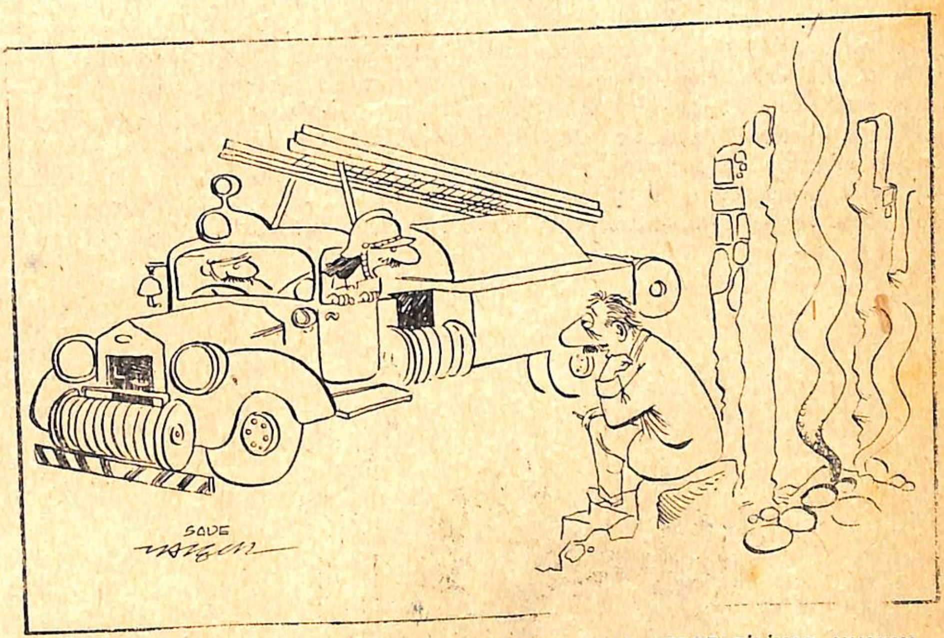

— BANA BAK, BURALARDA BİR YERDE YANGIN VARMIŞ NERDE BİLİYOR MUSUN?

TAŞ DEVRİ KARİKATÜRLERİ

YAZAN: BÜLENT ORAN

ÇİZEN: TURHAN SELÇUK

Hepimiz balta denen nesneyi görmüşsünüzdür. Eğer, dergilerdeki iyi kocalık sıfatını kazandıran, odun kırmak gibi faydalı ev işlerine meraklıysanız, parmağınızı veya başka bir tarafınızı koparmak bahasına bu balta isimli korkunç şeyle biraz daha yakından tanışmak saadetine bile ulaşmışsınızdır.

Bana gelince, bu cici oyuncakla benim aramda, hayatım boyunca devam eden çeşitli alış verişlerimiz olmuştur. İlk defa, paşa amcamın meyve bahçesindeki, yabancı memleketlerden getirttiği fidanları düşman askerlerine benzetmek gibi duygularla donanmam onları baltadan geçirmek gibi bir kahramanlık yapmama sebebiyet vermişti. Bu heyecanım, amcamda, askerî terbiyenin sert disiplinine sopa denen cennet taamına ihtiyacım olduğuna dair garip bir kanaat yaratmış ve bana pek pahalıya oturmuştu.

Sonradan tecrübelerini mahalledeki kaz, tavuk, hindi gibi kümes hayvanlarının boyunlarında, çamaşır serili iplerde ve her nevi tahta eşya üzerinde arttırınca, pek haklı olarak kızıl derililerin şefi Mobik ismine lâyık görünmüştüm. Mobik olmak kolay değildi tabii... Başka sokakların haşarı itlerine dehşet salabilmem için, ara sıra onların vücutlerinde, el, kulak, burun gibi ufak parçalar koparmak zorundayım. Büyük bir cesaretim vardı ve bu sevimli silâhla hayli başarı kazanmış idam sehpasından da ancak yaşımın ufaklığı yüzünden boynumu kurtarmıştım.

Daha sonraları ise, büyüyüp akıllanmak gibi sersemce bir meraka kapıldığım, hattâ bununla da yetinmiyerek dünya evine girmek cesaretini gösterdiğim için, baltayla olan ilgimi, sadece, o örnek mecmua kocalarının sobalık odun kesme işine hasretmiş ve zararlarını da yalnız kendi parmaklarımın azalması na inhisar ettirmiştim.

Fakat, mesele bu derece basitleşmişken, günün birinde, bu balta isimli şirin âletle kafatasım arasında dikkate değer bir yakınlaşma meydana gelivermişti. Yâni, cümleyi, kulağı yers taraftan göstermeden kurmamız gerekirse, aklı selim sahibinin biri baltasını başıma fırlatmıştı.

«AMERİKAN KADINLARININ CÖMERT OLUP OLMADIKLARINA DAİR...»

Eğer sizler başınıza karşı özel bir sevgi besliyor ve onun keskin bir baltayla ikiye bölünerek çoğaltılmasını istemiyorsanız, sakın yabancı

AMERİKADAN DÖNEN ÖMERLE KARŞILAŞTIK.

memleketlerden gelenlere, kendinizce faydalı saydığımız bazı tavsiyelerde bulunmağa kalkışmayın.

Ben, tahsil için Amerika topraklarına gönderildiği halde, Amerikan nüfusunu arttırmak gibi insanî konular üzerinde çalışmayı tercih ederek iki yıl kaldıktan sonra vatana dönen Ömerle karşılaşmıştım. Karşılaşmamız bizim memleket yerlilerindeki değişmez formaliteyi takip etmişti. Klâsik sıraya göre onu hasretimden geberecek kadar özlemişcesine tükrüğü bol öpücüklere boğmuş, ora kadınlarının hakikaten daha cömert olup olmadıklarına dair araştırmalar yapmış ve bana boyunbağı getirip getirmediğini sormuştum.

Meselenin buraya kadarı, dışarıdan gelenlerle buradaki budalalar arasında geçen normal konuşmadan ibaretti. Bundan sonra da Amerikada nüfus başına düşen otomobil sayısı, apartmanların yüksekliği otele sevgilisiyle gidenlerden evlilik cüzdanı sorulup sorulmadığı hakkındaki gevezeliklerimiz bitince:

— Ulan, demiştim, iyi çocuksun hoş çocuksun ama biraz hıyarcasın. Ordan gelirken ufak bir film çekme makinesi getirseydin burada çabucak zengin olurdun.

Bu dostça tavsiyem üzerine; sevgili dostum Ömer, ilk okulda biraz

tarih okuyan her mürekkep yalamış enayinin yapacağı:

— Sen de mi Bürütüs esprisini ve onun arkasından da neresinden çıkardığını hâlâ anlayamadığım keskin baltasını savurdu.

Böyle ucuz esprilere alışmıştım ama baltalara karşı pek tahammmülüm yoktu. Allahtan ki balta, espri gibi yerini bulamıyarak, üniformalarıyla misafirlere caka sattığımız aile büyüklerimizden birinin resmine saplandı.

— İyi ki karavanacısın, yoksa hapı yutmuştum, dedim. Babanı mı öldürdük be, nedir bu yediğin halt?

Ömer kendine gelmişti.

— Kusura bakma, dedi, o kadar çok tavsiyelerde bulundular ki artık gırtlağıma çıktı ve bir daha ilk sağlık verecek kimsenin başını uçurmağa karar verdim.

İhtiyaten, kafamın yerinde durup durmadığını yokladıktan sonra meseleyi öğrendim. Zavallı:

— Her gördüğüm insan, bana zengin olmak hususunda kaçırdığım yeni bir fırsattan bahsediyordu. Faraza, bir paket torna makinesi bıçağı, dövizi olmayan mühim ilâçlardan bir miktar, müstehcen filmler, basur tedavisinde harikalar yaratan elektrik makinesi, kadınlarımızı güzelleştiren hayvan derileri, şunları

BANA KIZIL DERİLİ MOBİK DEMEĞE BAŞLADILAR...

yahut bunları getirmemekle eşeklik ettiğimi söylüyordu. O kadar çok eşek olmuştum ki neredeyse dünya eşek sayısını tek başıma geçecektim. Eşeklik neyse ama asabımı asıl bozan şey, her sağlık verilişte yeni bir servet kaçırdığımı anlamamdı. Böylelikle milyonlar kaybettiğimi görüyordum. Zamanla, iflâs etmiş bankerler gibi intiharı düşünmeğe başladım. Sonradan, bana akıl vererek aklımı karıştıranlardan birini gebertmenin kendimi öldürmekten daha akıllıca bir iş olacağını düşündüm.

— Düşündün, piyango da bize çarptı.

— Evet sana çarptı.

Allahtan ki, piyangolar bana amortiden öteye yüz vermezlerdi. Bu sefer de kulağımın dibinden geçen baltanın yalnız ıslığını duyabilmiştim. Şayet sizler, daha talihli kişilerseniz, piyangodan ufak da olsa beş on kuruş sebeplenecek kadar Tanrı sizi koruyorsa, sakın yabancı memleketlerden gelenlere, yahu filânca şeyi getirip satsaydın paranın gözünü çıkarırdın gibi ukalâlıklar yapmağa kalkmayın.

Kalkar da hikâyenin ne şekilde biteceğini merak ederseniz bir zahmet bize kadar uğrayıp üniformalı aile büyüğümüzün resmine bir bakın

Çünkü balta...

Kedinin beğenmediğini fareler yer.
Kapan

Yazı rahat geçirmek istiyorsanız D. D. T. alınız.
Filit

Hayal oldu o demler o tatlı eğlenceler.
Kuzu ziyafeti

Tablada kaç tane izmarit varsa o kadar sigara içmişsin demektir.
Hakkı

Alışana değil alıştırana bak.
Tiryaki

Hayat bir sırdır.
Sırrı

Bilen kazanıyor. **Bilmem**

Bir hayır yapmadan her hayırın bir eveti olduğunu hatırlayınız. **Hayri**

Buruntu kuruntudan iyidir.
Burhan Felek

Şimdi nereye kaçacaksın?
Çıkmaz Sokak

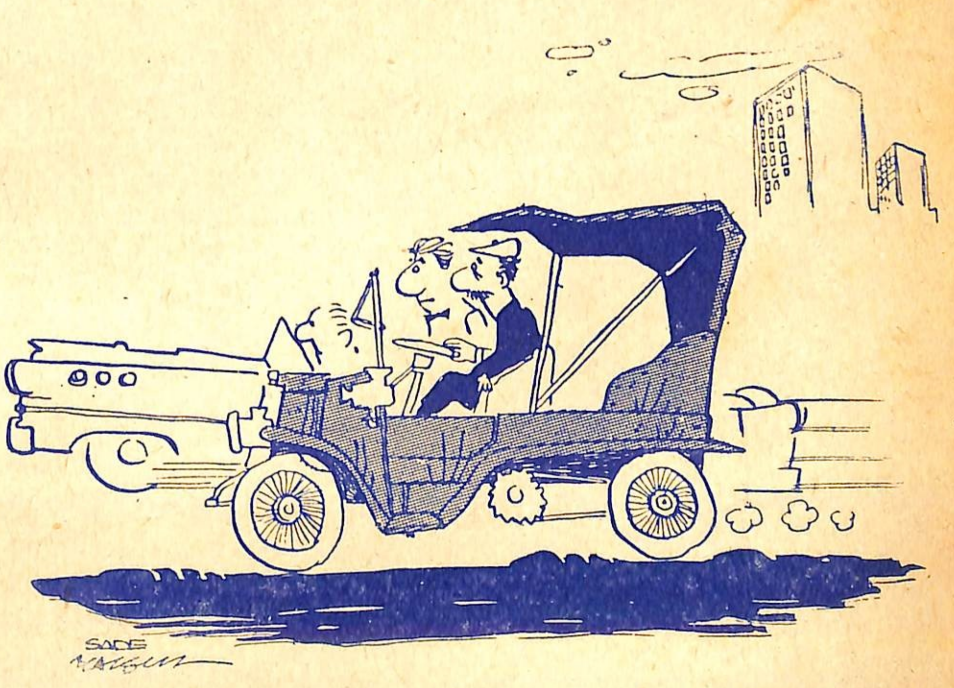

— FAZLA SÜRATTEN FELÂKET DOĞAR AZİZİM. MESELÂ BEN KATİYYEN SÜRATLİ GİTMEM...

Düellocular
BİR
YAPIŞIK KARDEŞLER
İKİ
ÜÇ
BİRAZ ACEMİ BİR
DÜELLOCU!

HİÇ BİR ŞEY KALMAMIŞ

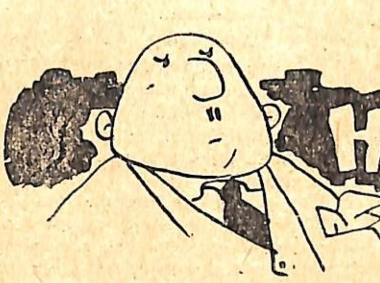

Büyük hanın alt katı ticarethanesi ikinci katında iki büyük oda da yazıhanesi idi. Kırçıl sakalarını üç sene önce kestirmişti. O tarihten beri kazancı da atomik bir hızla artmıştı. Dişleri takma idi, yalnız üst ön sıradan dört tanesi, iki de azısı kendinindi, onlar da altın kaplama idi.

Üzeri camlı masasının arkasında döner koltuğa bağdaş kurmuş, mesli ayakkabılarından birini altına almıştı. Medeniyetin, alafranga helâ ile, ütüden başka hiç bir zararını görmemişti. Şişman olduğu için, alafranga helânın üstüne çıkıp tünemesi tehlikeli oluyordu. Bir şikâyeti de ütüdendi. Bacaklarını kıçının altına alıp bağdaş kurmadan rahat edemediği için pantalonu bir türlü ütü tutmuyordu. Yazıhanesindeki dolapta her zaman ütülü bir kat elbise bulundurur, dışarı çıkarken elbise değiştirirdi. Medeniyetin geri kalan bütün şartlarını yerine getirmişti, kadınlara: «Hamfendi» demesini öğrenmişti, kravat takıyordu, ama bunu da hizmetçi bağlar, yahut takıp çıkarırken düğmünü hiç çözmezdi. Kızını Amerikan Kolejine de vermişti.

Medeniyetin şartları gibi, islâmın beş şartını da karınca kararınca yerine getirmeye çalışıyordu. Eveli sene hacı olmuştu. Namazı senede iki vakit, bayramdan bayrama mutlaka kılardı. Yanında çalıştırdığı adamlara verdiği parayı zekâttan sayardı. İslâmın dördüncü şartı orucu tutamadığı için, beşinci şartı ile bu kusurunu telâfiye çalışır, saatte bir kaç defa, durmadan kelime-i şehadet getirirdi.

Saçları iki numara tıraş makinesiyle kesilmişti. Şapkası, yazıhanesinin arkasında, duvardaki çiviye asılı dururdu. Eskiden yazıhanede takke ile oturulurdu. Sakallarını kestirdikten sonra bu âdetinden vazgeçti.

Duvarlar «ya sabur» «Errızk-ı âlel-lâh» «Elkâsib ü Habibul-lâh» «Men sabere zafere» «Bugün peşin, yarın veresiye» «Ya Hâfız» levhalariyle donanmıştı. Karınca duası, çerçeveli cam içinde kapı üstüne, iç tarafa konulmuştu.

Bir de şu tesbihden vazgeçemiyordu. Tesbihin iri tanelerini şakırdatarak, karşısındakiyle yarenlik ediyordu:

— Memlekette ahlâk kalmadı oğlum. Hiç kimse borcunu edâ etmek istemiyor. Bizim gençliğimizde böyle namussuzluk yoktu. Allah rızası için, işi görülsün, sıkıntıdan kurtulsun diye birisine yardım ediyorsun, sonra işin yoksa peşinden koş dur. Elinle ver, ayağınla ara... Kalmamış. A-ah.. ahlâk kalmamış vesselâm...

İçeri iyi giyimli bir adam girdi.

— Hacı bey, dedi, bu işi kaçırmağa gelmez. Adam yüz bin istiyor, yüzde yirmi beş faizle..

Hacı Bey, sakal sıvazlama alışkakanklığı ile çenesini kaşıdı.

— Oğlum kâtip, dedi, bu zamanda yüzde yirmi beş faizle para verilmez.

— Ama Hacı Bey, altı ay için

— İpoteği ne kadar eder?..

— Apartmanın su içinde beş yüz bini var.

— Pekalâ... İyice bakın, herif altı ay sonra borcunu ödeyecek vaziyette ise para vermeyin. Mesele faiz almak değil, apartmanı kapatmak.

Kâtip dışarı çıktı. Hacı Bey, üst üste iki defa geğirdi. «Estağfurullah» çekti. Karşısında oturan gence,

— Kimsede din iman kalmadı, dedi, hiç kimse öbür dünyayı düşünmüyor. Fakiri fukarayı düşünen yok. Hacce gidiyorlar mı? Yok. Namaz? Yok.. Niyaz?.. Yok. Zekât... Yok.. E ne olacak bunun sonu? Rabbenâ, hep bana. Fakir fukarayı besleyeceksin ki, onun sayesinde sen de kazanasın... Değil mi ya?

Fakir kısmına çok da yüz vermeğe gelmez haaa!.. Şımarır. Allah ona ne kısmet etmişse o kadar.

Kapı vuruldu. İçeriye üç genç kadın girdi. İçlerinden biri Hacı Beye:

— Beyefendi, dedi «Yoksul Çocukları Barındırma Derneği» üyesiyiz. Memleketimizin hayırsever zenginlerini yardıma çağırıyoruz. Tabiî gönlünüzden ne koparsa... Bir yurt kurduk, yurtta kırk erkek, yirmi beş de kız çocuğumuz var.

Hacı Bey'in gür kaşları çatıldı:

— Hanım, şimdi iş zamanı, ne istiyorsan onu söyle!.. Yurt için yağ mı alacaksınız, pirinç mi? Eğer beş yüz kiloya kadar toptan alırsanız size yüzde bir buçuk ikram ederim. Fakir fukara diye... Yoksa, babam gelse on para kırmam.

Kadın kekeliyerek:

— Hayır, dedi, biz Yoksul Çocuklar için.

Hacı Bey kadının lâfını kesti:

— Beni dinleyin, yağı bugün den alın!.. Yarın fiatlara yüzde yüz kırk zam olacak. Benden size iyilik bu kadar. Lâzım olmazsa bile al, yarın yine kârın la sat!...

— Bizim ricamız... Sizden küçük bir yardım. Makbuzlarımız.

— Pirince gelince, bir kaç güne kalmaz, piyasadan kalkar. Çokça alın. Benden söylemesi.

— Ne verseniz memnun oluruz, az çok.. Makbuz...

— Zâten elimizde iki çeşit yağımız var. Şimdi eskisi gibi çeşit çeşit yağ nerde? Madem Yoksul Çocuklara, ikinciden alın.

— Yavrularımızı görseniz, yedi ile on üç yaş arasında beyefendi...

— İyi... Daha iyi..

— Makbuz... Ne kadar keseyim?

— Yooo... Ayrıca komisyon filân vermem. O günler geçti. Bir müessese dört ton yağ aldı, onlara bile komisyon vermedim.

— İsterseniz on lira verin, beş lira verin, gönlünüzden ne koparsa... 50 kuruş verenler bile oluyor.

Hacı Bey hiddetle bağırdı:

— On para veremem!... Bizde rüşvet yok hanım. On para komisyon vermem. İster alırsınız, ister almazsınız...

Kadınlar dışarı çıktılar. Hacı Bey döner sandalyesi üstündeki postekiye bağdaş kurdu. Karşısında oturan gence anlatmağa başladı:

— Nerde koca bulamamış çirkin karı varsa eline makbuz alıp yollara düşüyor.

Biraz durduktan sonra,

— Vicdan kalmadı, vicdan... dedi, memlekette vicdanlı adam kalmadı. Rüşvet aldı yürüdü. Ah eski günler... Bizim zamanımızda Allah korkusu vardı. Şimdi?..

Kâtip tekrar içeri girdi.

— Hacı Bey, Almanya'ya sipariş ettiğimiz malların konşimentosu geldi. Malları çekelim mi?

— Bekletin!.. Kaçtır söylüyorum size. Gümrükte yüz bin liralık mal, üç ay beklerse üç yüz bin lira olur.

Kâtip,

— Lâstik lisansını bir türlü çıkaramıyoruz, dedi, Hamza Bey, beni de görün diyor.

— Ne kadar istiyor?

— Yirmi bin...

— Önce bir beş bini gösterin, sonrası kolay...

Kâtip çıktı. Hacı Bey «Lâ havle» çekti.

— Ne ahlâk, ne namus, ne de vicdan... Batacak bu memleket. Helbet te batar. Nerde namuslu adam? Hani? Göstersene!.. Bunun sonu felâkettir. Sonumuz felâkettir. Allah cemi cümlemizi affetsin!..

Telefon çaldı. Hacı Bey telefonda konuşurken gülmeğe başladı. Telefonda şunları söylüyordu:

— Yooo.. küçük istemem. Körpe kızlar iyi ama, acemi oluyorlar. Dullarda da iş yok. İstemem... Evet... yok... onlar da kaşerli... Öylesi mi? Evet evet... Evli olsun. Evli... En iyisi... Nasıl? Sarışın mı?. İyi.. Tombul... iyi iyi.. En iyisi evli kadın kardeşim.. Sen her bir şeyi hazır et... Ben bir saat sonra oradayım.

Telefonu kapadı. Elindeki iri taneli tesbihi çekerek,

— Namus da kalmamış, ahlâk da, dedi... Hem de evli kadın bunlar... Hiç bir şey kalmamış... Ya sabur, ya sabur, ya sabur...

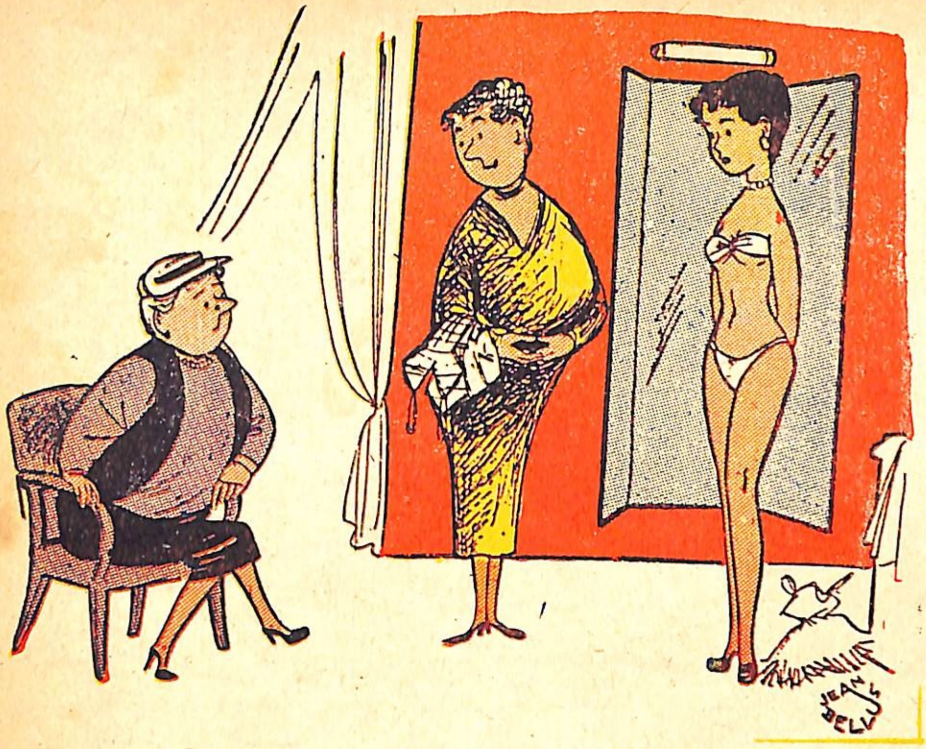

— BU MAYOYU TERCİH EDİN HANIMEFENDİ, BAKIN NE GÜZEL DURUYOR. SİZE ÇOK YAKIŞACAK.

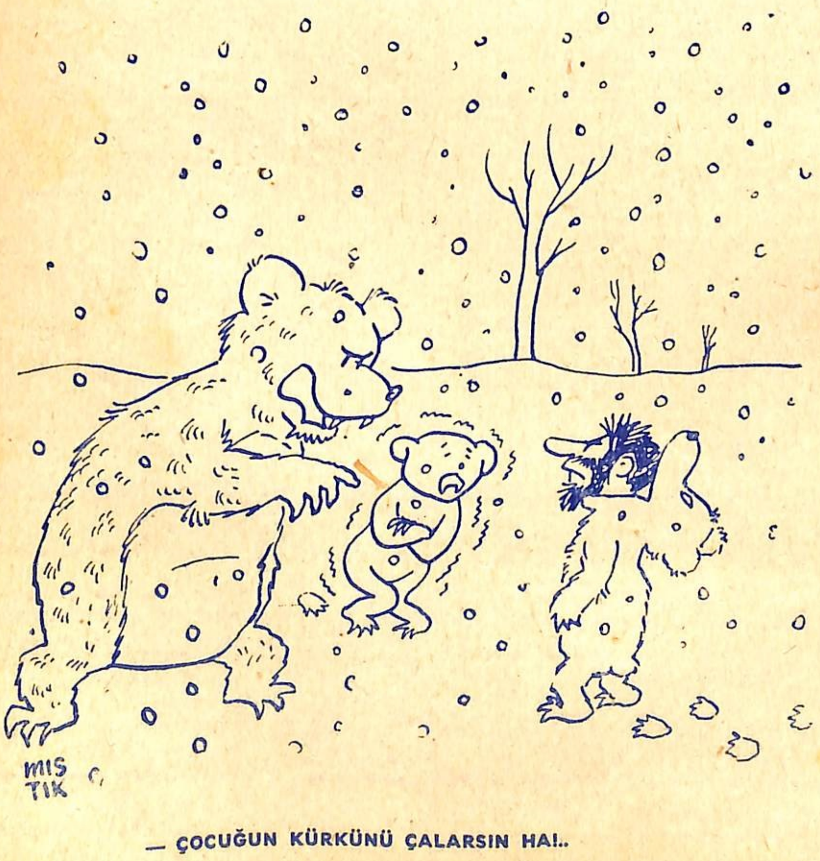

— ÇOCUĞUN KÜRKÜNÜ ÇALARSIN HA!..

halis inek sütü

Sabahleyin kapı çalındı. İki elinde iki güğüm, güler yüzlü bir sütçü.

— Biz süt almıyoruz, dedim.

— Biliyorum beyefendi, fakat benim sütüm...

— İstemez...

— Beyefendi, neden almadığınızı biliyorum. Çünkü süt diye su satıyorlar. Benimki öyle değil vallahi... Bir kere deneyin... İki yüz elli gram vereyim... Para alamam. Yalnız deneyin...

— Biz bir senedir süt alıyoruz. Kaç sütçü değiştirdikse hepsinin sütü birbirinden kötü. Midelerimiz bozuldu. İçine yalnız su karıştırsalar yine razıyız...

— Bilirim beyefendi... Öyledir. Ya kesilir, ya bozulur. Kaça alıyordunuz?

— Seksene...

— Şimdi doksana veriyorlar. Ben altmış kuruşa veriyorum. Bir kere alın bakın...

O kadar güleç yüzlü, tatlı dilli bir adam ki, kıramadım.

— Pekâlâ, ver iki yüz elli gram, dedim.

Bu, deneme olduğu için parasını almak istemedi, zorla verdim.

Kâseye süt, güğümden, koyu koyu akıyor. Evdekiler:

— Bunda bir iş var, dediler, herif içine nişasta mı katmış, nedir? Hiç bu kadar koyu süt görmedim.

Süt kaynayınca bir parmak yağ bağladı. Mis gibi bir kokusu, insanın damağında kalan hoş bir tadı var. Bunca yıldır İstanbul'da böyle süt içmemişiz.

— Bu süt değil, başka şey, dediler, bu kadar yağlı, lezzetli süt olur mu? Hem de altmış kuruşa...

— Ne olursa olsun... Mâdem iyi, alalım.

Ertesi gün yarım kilo aldık. Daha ertesi günü bir kilo...

Her sabah bir kilo süt alıyoruz. Önümüze gelene bizim sütçüyü övüyoruz, sağlık veriyoruz,

— Aman ne süt... Hâlis süt... Yağlı, lezzetli... Hem de 60 kuruş...

Bizim sütçüden bir kere süt alan artık onun reklâmını yapıyor, bedava propagandacısı oluyor.

Bir defa oturduğumuz apartmanın her katı ondan süt alıyordu. Derken bütün o sokakta oturanlar hep bizim sütçünün müşterisi oldular. Sabah sokağın başına geldi mi, öbür baştan güğümleri boşaltıp çıkıyor.

Bir sabah:

— Herkes doksan kuruşa süt satarken sen altmış kuruşa nasıl oluyor da satıyorsun? dedim.

— Ben kanaatkârım, dedi, haram para istemem. Allah bin bereket versin, geçiniyorum.

Bu zamanda böyle namuslu adam, böyle temiz süt emmiş sütçü, görülmüş şey değil... İyiden iyiye şüphelenmeye başladım, sakın bu adam bize inek sütü diye... Ha?... Sakın eşek sütü filân... Bizim sokakta bir kimyager var.

— Katiyen değil, dedi.

Koyun sütü, eşek sütü, inek sütü anlaşılırmış. Bir komşu da:

— Süt aldığı inekhâneyi biliyorum, dedi. Öbür sütçüler inekhâneden sütü kilosu elli beşten alırlarmış. Yağını alır, kremacılara satarlarmış. Geri kalan yağsız süte yarı yarıya da su karıştırıp sulu sütü doksandan satarlarmış.

Bizim sütçü bir bilmece oldu çıktı. Aradan bir ay geçti geçmedi, bir sabah iki kişi geldiler. Bizim sütçü:

— Ben gayri memlekete gidiyorum. Bundan sonra yerime bu arkadaş size süt getirecek.

İçimize bir üzüntü çöktü. Sanki bir akrabadan ayrılır gibi olduk.

— Haydi güle güle, iyi yolculuklar, dedik, gitti.

Yeni sütçü süt getirmeye başladı ama, iş yok... Bir şikâyet, iki şikâyet, baktık ki olmuyor, vazgeçtik. Bütün sokak da bizim gibi yaptı. Kimse bu yeni sütçüden süt almaz oldu.

Bir gün Kadıköy taraflarında bizim o namuslu sütçüyle karşılaşmayayım mı? Elinde iki güğüm, süt satıyordu. Eski bir dost görmüş gibi sevindim.

— Yahu, sen memleketine gitmedin mi?

— Gitmedim.

— E... Aşkolsun vallâhi... Mâdem memleketine gitmeyecektin, bizden ne kötülük gördün?

— Estağfurullah, hiçbir kötülük görmedim.

— O senin arkadaşının sütü bozuk. Kimse ondan süt almıyor. Söyle bakalım, sen bizi neden bıraktın?...

Güğümleri elinden yere bıraktı, anlatmaya başladı:

— Bey, hiç altmış kuruşa, saf süt satılır mı? Olur mu öyle şey?...

— Zâten bir hile olduğunu sezinliyordum.

— Helbet var bir hiylesi... Ben önce bir sokağı gözüme kestiririm. O sokakta oturanlara altmış kuruştan hâlis inek sütü satar, müşteri toplarım.

— Eeee?... Sonra?...

— Bir ayda o sikak baştan başa benim müşterim olur. Sonra başka bir sütçü bulurum. Bak, derim, bu sokakta oturanlar tekmil benim müşterim. Günde 100 kilo süt satıyorum.

Önce inanmaz. Bir iki sabah beraber kapı kapı gezdirince inanır. Adam şaşırır. Pazarlığa otururuz. Ben en azından o sokağın müşterilerini satmak için üç bin lira hava parası isterim. Adam bir düşünür, üç dört ayda bu parayı çıkaracak. Hemen paraları sayar. Tabiî bozuk, yağı alınmış, sulu süt sattığı için, müşterileri tutamaz. Ama ben o sokaktan bu sefer, uzakta başka bir sokağa giderim. Böylece rahat rahat ayda üç dört bin lira kazanırım.

Şaşırıp kalmıştım. Bütün hayatımda hâlis inek sütü satan, süte su karıştırmayan bir tek sütçüye rastlamıştım, o da bizi satmıştı.

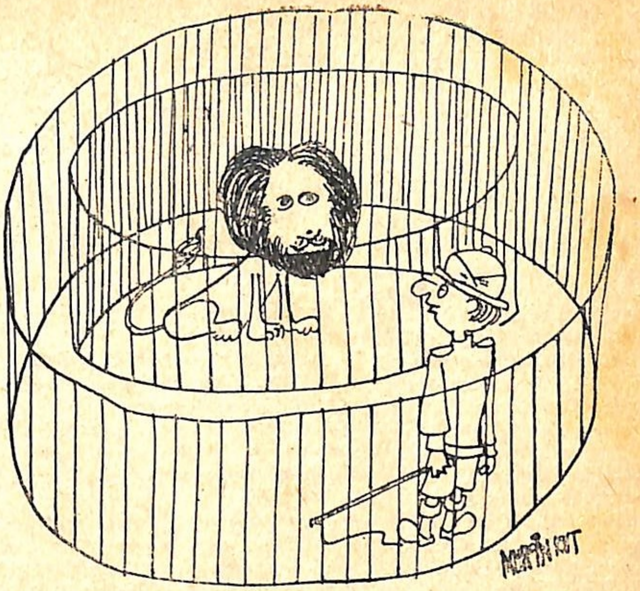

VAHŞİ HAYVAN MÜREBBİİ

HACIBABA VE DÖRT KARISI

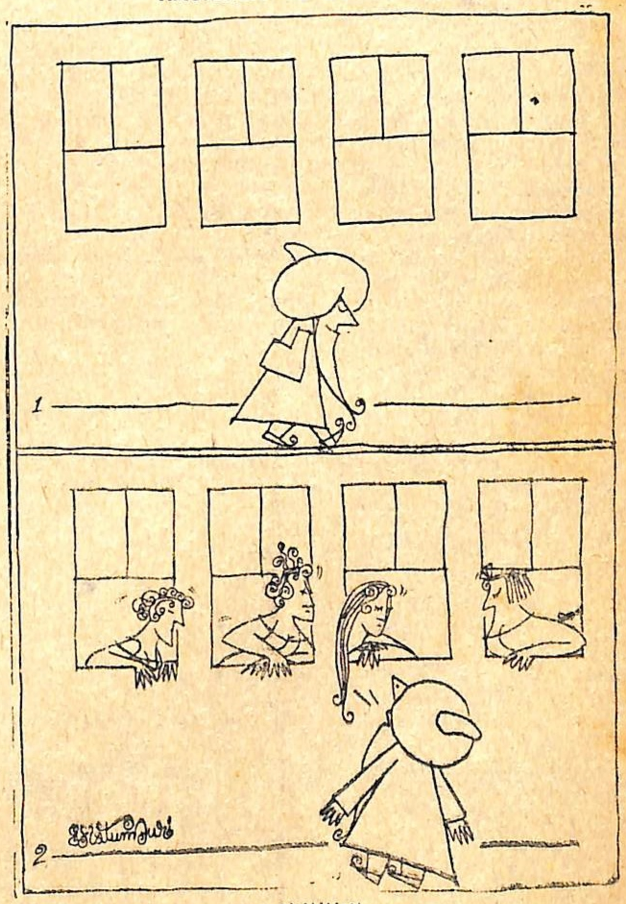

— HUUUU!..

AHMET BEY VE GÖLGESİ

NİKÂH

Alev İpekçi ile Dolmuş ailesinden Ali Ulvi Ersoy'un nikâh törenleri 4 mayıs cuma günü Beyoğlu Evlendirme Dairesinde yapılmıştır. Dolmuş genç evlilere saadetler diler.

NİŞAN

Sevil Ener'le karikatüristimiz Oğuz Aral 4 Mayıs 1956 cuma günü nişanlanmışlardır. Dolmuş genç nişanlıları tebrik eder saadetler diler.

Arka Pencere

Bir yangın resmini daha yakından çekebilmek için dama tırmanırken düşmüştü.

Ne sağ ayağından, ne de fotoğraf makinesinden bir hayır kalmıştı. Kırılan kemik, alçıda kaynardı ama, şu kırılan makine bir daha nasıl yerine gelirdi?..

Sigortalı da değildi. Başka metelik geliri yoktu.

Gözleri karşı pencerede kara kara düşünüyor, elinde kaşınma kepçesi, iki aydır su yüzü görmeyen bacağını alçının arasından kaşıyordu.

Karşı pencere öyle filmdeki gibi bir apartman penceresi değildi. Daha geçen sene yapılmış bir gecekondunun camı henüz takılmamış tek gözlü pencereydi. Cam nerede! Bu gidişle takılacağı da yoktu. Camsız da olsa yine pencereydi ya!

Buradan daktilo Melâhat başını uzattı mı ne kara kara düşünceleri kalırdı, ne de kaşıntıları. Melâhat filmdeki balerin gibi ayağını sallayarak kalçasını oynatarak jimnastik yapmazdı. Ama sadece gülerdi.

Biraz daha sağda bir gecekondu daha görülürdü. Penceresinde, iki camı tamamdı. Bir noksanı vardı. yalnız o da perde. Bu gecekondu da çok iyi tanıdığı tapudan emekli Selâmi efendi otururdu, bir de hergele oğlu Ziya.

Bu mahallenin en derli toplu evi şüphesiz şu soldaki gecekondu olacaktı. Tek penceresi değil, ikişer camlı, üstelik de perdeli tam iki tane penceresi vardı. Bu perdelerden biri ne zaman açılsa, yatalak bir kadın görülürdü. Kocasının yemeğinden oturağına kadar ona hizmet ettiği belliydi.

Rıza imrenirdi o kadına. Fatma hanım, hergün uğruyordu ama, bu gidişle nerde ise onu da kaybedecekti.

Yine sabah olmuştu. Selâmi efendinin oğlu pencereden başını çıkarmış yan pencereleri dikizliyordu. Riza:

«Çıkarken takılacak kıza.» diye düşündü. «Ah şu ayak bir yerine gelse!..»

Melâhat pencerenin önünde saçlarını tarıyordu. Riza biçimine getirdi, selâmladı. Kız akşama dönüşte uğrayacağını eliyle anlattı.

Ama Ziya bu işareti görmüştü. İşe giderken çekeceği var kızın» diye düşündü.

Yatalak kadın da perdesini sıyırmıştı. Haydut yüzlü kocası sabah kahvaltısını getirmişti. yatağına.

Penceresinden başını uzattı. Rızadan tarafa, hayır Ziyaya bir işaretle «haydi!» dedi.

Pencereden ikisi de kayboldular. Demek Ziya, Melâhate belki de asılmıyacak haydut yüzlü adamla bir yere gidecekti.

Fatma hanım az sonra geldi. Öyle, filmdeki gibi masaja başlamadı. Üzerine gazete örtülmüş oturağı döktü.

Fatma hanım az sonra Rızanın günlük yiyeceğini alıp gelmişti. Bir dilim ekmeğe yağ sürerken:

«Daha kaç hafta sürecek bu ayak!» dedi.

«Çok sürmez, yakında keserler!» diye takıldı.

«Bırak şakayı... Sen Melâhate söyle de seni bir hastahaneye kaldırsınlar.»

«Melâhat Sağlık Müdürü mü?»

«Canım, onun tanıdıkları var dır!»

«Karıştırma! Bozuyorsun oyunu!»

«Hangi oyunu?»

«Filmi canım!»

«Hangi filmi be?»

«Sen Arka Pencereye gitmedin mi?»

«Ne arka penceresi... Ben çamaşıra giderim o kadar.»

«Benim sevgilim Grace Kelly anladın mı?»

«Ha! Şu, Prensesi baştan çıkaran oyuncu kız!»

«Filme gitmedin de onu nereden biliyorsun?»

«Hadi abdal sen de, onu bilmeyen var mı?»

«İşte benim sevgilim o!»

«Nerden sevgilin oluyormuş?»

«Arka pencereden!»

«Yaaa!»

«Görmüyor musun alçıdaki ayağımı!»

Bu sırada karşı pencereden yine herif görünmüştü elinde bıçaklar vardı.

«Bak, elinde bıçak var!»

«Ne bıçağı.»

«Karısını kesecek!»

«Kim?»

«Şu karşıdaki adam!»

Adam büyük bir bavula bir şeyler doldurmakla meşguldü.

«Görüyor musun? Karısını kesti de bavula dolduruyor.»

«Hadi ordan... Oynattın galiba, burada yata yata.»

«Ne oynatması... Bak kadın da yok. Sabahleyin görmüştüm.»

«Evindedir. Nereye gidecek!»

«Bavulu görüyor musun?»

«Görüyorum, ne olmuş?»

«Karısının parçaları işte o bavulda.»

«Benim deli saçması dinleyecek halim yok. Çamaşıra geç kaldım. Hadi hoşça kal!»

Rızanın kafası akşama kadar karşı pencereye takıldı.

«Ah!» diyordu «telefon da yok!»

Hava kararınca Melâhat geldi. Kıza:

«Sen» dedi «Arka Pencere» yi gördün değil mi?»

«Eee, ne olmuş?»

«İşte o herif...»

«Eeee?»

«Karısını kesti...»

«Sahi kesti mi?»

«Kesti.»

«Ah! kesti demek!»

«Kesti ya!»

«Parçalarını ne yaptı?»

«Bavula koydu.»

«Sahi koydu mu?»

«Koydu. Gözümle gördüm!»

«Hadi öp beni. Öperken de cinayeti anlat.»

«Otur kucağıma!».

«Sen benim neyimsin biliyor musun?»

«Biliyorum tabiî... Ben senin Grace Kellyn değil miyim?»

«Tamam!»

Boynuna sarıldı. Küçük küçük öpücükler kondurmağa başladı.

«Demek parça parça kesti ha?»

«Kesti...»

«Keserken gördün mü?»

«Hayır. Bıçağı gördüm.»

«Dürbünle mi?»

«Hayır canım, gözümle..»

«Olmadı. Dürbünle görecektin. Senin fotoğraf makinen vardı değil mi?»

«Vardı ama kırıldı. Bir daha da alacağım yok. Bugün bakkal da hesabı kesti.»

«Canım bırak bunları... Filmi bozma... Herif kadının parçalarını bavulla taşıdı mı?»

«Taşıdı...»

«Bugün Fatma hanım...»

«Bırak şimdi... Senin komiser arkadaşın yok mu?»

«Yok!»

«Telefonun?»

«O da yok!»

«Canım beni öpmeyi de unuttun... Öpsene. Ben senin Grace Kelly'n değilmiyim?»

«Evet doğru! Grace Kelly'msin!»

«Öp öyleyse... Hem de cinayeti anlat!»

«Sen hemen git karakola haber ver!»

«Delil yok.»

«Canım delil, melil, Amerikada... Herifi sopaya çektiler mi bülbül kesilir.»

«Olmaz! Filmi bozarız!»

«Melâhat!»

«Ben Melâhat değil!»

«Canım sevgilim sen şimdi git, kadın evde mi, değil mi öğren!»

Rızanın kucağından atladı.

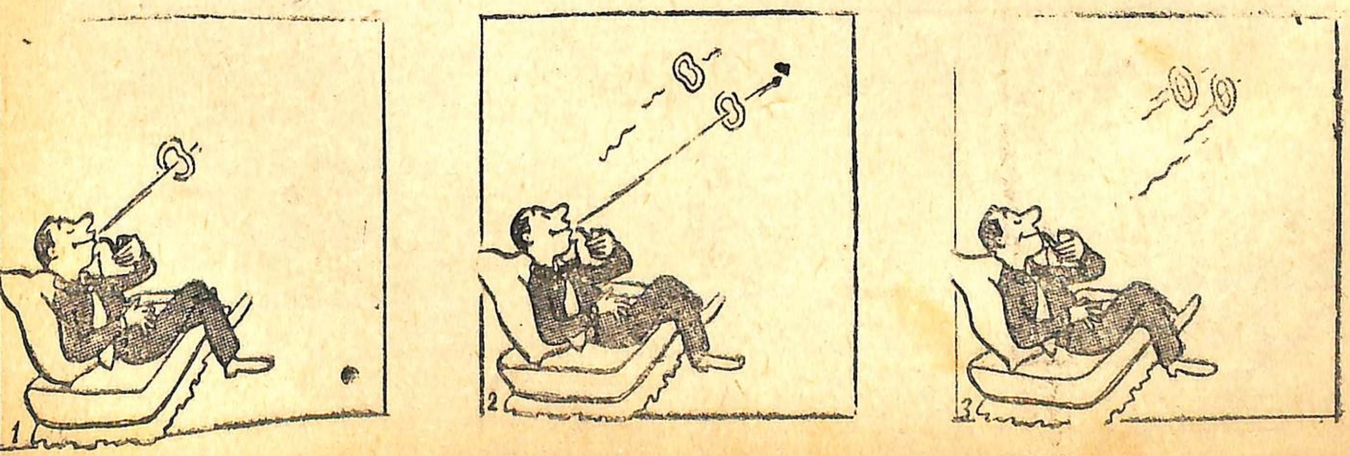

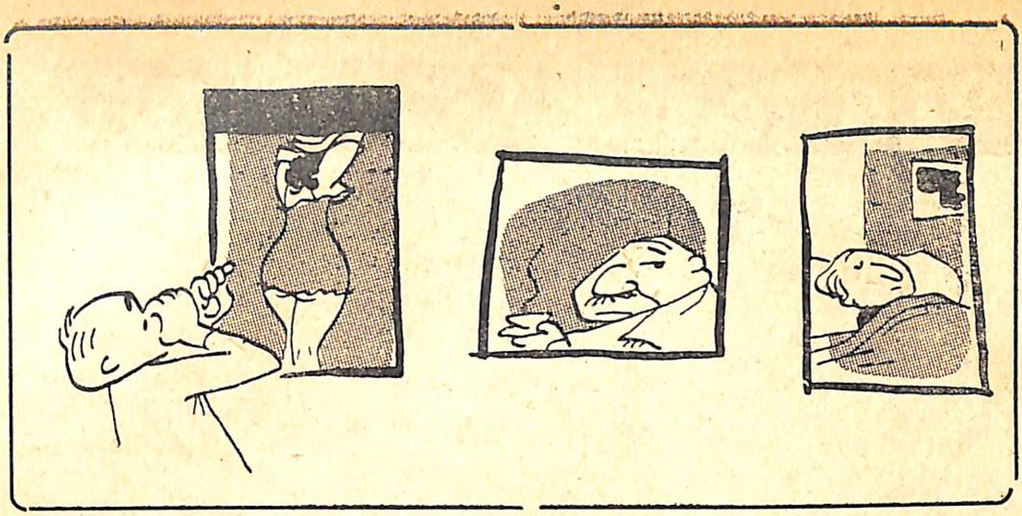

«Peki, gidiyorum!» diye fırladı.

Az sonra Melâhat dönmüştü:

«Öğrendim!» dedi. «yok!»

«Sahi yok mu?»

«Yok! Annesine götürmüşler!»

«Yalan!»

«Yalan tabiî.»

«Adam ne iş görüyor?»

«Kimse bilmiyor. Eskiden kasapmış!»

«Kasap ha! tamam! Karısını da kesti öyle ise!»

«Çok güzel! Nerde kalmıştık»

«Otur kucağıma!»

Oturdu.

«Öp beni!»

«Peki nasıl ele geçirelim!»

«Karakol...»

«Delil yok ki... Ben eve girmeliyim!»

«Seni de öldürür.»

«Sen o zaman telefon edersin polisler gelir.»

«Unutuyorsun canım telefonum mu var benim!»

«Doğru... Ne yapalım?»

«Melâhat!»

«Canım bırak Melâhati.»

«Sen bu sabah Ziyayı gördün mü?»

«Gördüm ne olmuş?»

«Gördün demek?»

«Gördüm! Bir eşekle beraber.»

«Eşekle mi, nerede?»

«Canım yine bozdun filmi?»

«Nerde gördün?»

«O herif de vardı yanında. Eşeği evin yanındaki ahıra çekiyorlardı.»

«Ya! Bu eşek...»

«Canım bırak eşeği şimdi... Hem ben Melâhat falan değilim.»

«Sevgilimsin!»

«Evet!»

«Hayatımsın seni ebediyete kadar...»

«Yerli film çevirmiyoruz. Arka penceredeyiz şimdi.»

«Bak! pencerede bir baş o adamın başı... Bavula bir şeyler dolduruyor!»

«Gördüm. Elinde de büyük bir bıçak... bir satır.»

«Kadının son parçaları...»

«Doğru... Bak bak! Bavulu kapattı. Bıçağı da bir beze siliyor.»

«Çok güzel deliller de tamam artık.»

«Kanlı bıçaklar.. Kanlı bezler koş karakola..»

Melâhat kucağından atladığı gibi karakolda aldı soluğu.

Az sonra iki polis karşı pencerede göründü. İki odayı da alt üst ettiler. Rıza rahat bir nefes aldı. Deliller kâfi gelmiş adam yakalanmıştı. Bütün mahalle kapının önünde toplanmıştı.

«Namussuz!» diye bağırıyorlardı. Yarın bütün gazeteler onlardan bahsedecek. Rızayla Melâhatin yan yana resimleri basılacaktı. Sevgilisinin kendi eliyle çektiği bir resmini koyduracaktı gazeteye.

Melâhat yaşlı gözlerle girdi İçeri. Rıza sinirlerini yatıştırmak için «Gel!» dedi «otur kucağıma. Sen benim Grace Kelly msin. Ben de artık Monako prensi.»

Ama Melâhat hiç de oralı değildi. Gözlerini silerek «Yazık!» dedi «Çok kötü bitti...»

« Ne oldu canım adam, katil değil mi? Bu bavullar, bu bıçaklar... Kesmemiş mi?»

«Kesmiş!»

«İyi ya! ne var bunda üzülecek!»

«Karısını değil...»

«Kimi?..»

«Ahırdaki eşeği... Namussuz herif, et kaçakçısı değil miymiş!..»

EL ELDEN ÜSTÜNDÜR

Bir Fransızla bir Amerikan Marsilya treninde aynı kompartımana düşerler.

Fransız dalgın, değişen manzarayı seyrederken sol kulağının alt ucundan «Vınnn» diye bir şeyin teğet geçtiğini hisseder. Başını çevirmeye vakit kalmadan kurşun süratile iki tükrüğün daha yüzünü sıyırıp duvara yapıştığını görür.

Hiddetle Amerikalıya dönünce beriki gayet nazik ayağa kalkar:

— Amerikalı William Horn profesyonel tükrük şampiyonu.

Bu takdim merasimine müthiş içerliyen Fransız bir gazete açar. Ama bir taraftan da yol arkadaşını gözden kaybetmez. Şampiyonun uyuduğunu görünce ayağa kalkar ve iki karış mesafeden 10 dakikada ağzında biriktirdiği tükrük hamulesini şırak diye boca eder. William Horne'nun iki kaşı ortasına...

Ve yerinden sıçrıyarak uyanan Amerikalıya mütebessim:

— Ben de, der, Fransız Robert Philip... Amatör!..

DOLMUŞ

SEVGİLİ OKUYUCULARININ BAYRAMLARINI KUTLAR, SAADETLER DİLER.

YEDEK PARÇA

Akıl

Ama benim dayım parti başkanıdır dedim. Artık son kozumu oynuyordum. Fakat bu da fayda etmedi.

Yok dedik. Sana iş yok. Kadro dolu. Vakıa seninle taşmaz. Çünkü sen fazlalık yerine eksiklik bile verirsin ama maalesef.

İstihfafla «sana acıyorum dedim». Benim gibi birisinin müdürü olmak şerefini kaçırdın.» Tam o sırada kapı açıldı ve içeriye bir şey girdi, şey işte, şey yâni, bir kız, bir bir içim su girdi.

Ben gözlerimin şaşılaşmasını önlemek için o tarafa bakmaya çalışıyordum ki bir bülbül şakıdı.

«Affedersiniz efendim. Acaba bir memura ihtiyacınız var mı?» diyordu.

Müdürün hemen yüzü gül - dü, oturduğu yerde şöyle bir doğrulayım dedi ama göbeği (hiç te öyle ufak değildi) ve masa buna müsaade etmedi.

Müdür bana döndü ve tam bir şeyıer söyliyecekti ki meydan vermeden:

«Sizinle mukavelemizi fesh ediyorum beyefendi. dedim. «Şirketim sizin gibilerle çalışamaz. Yüzbin liralık bir iş için konuşmaya bile değmez...» Yan gözle kıza bakarak sözlerimin hasıl ettiği tepkiyi tetkik ettim. Kız aptallaşmıştı. (Bu haliyle ne kadar da bana benziyordu).

Müdür de hendek görmüş Öküz gibi olmuştu:

«Rica ederim siz nelerden bahsediyorsunuz, kuzum aklımızı mı kaçırdınız?» dedi.

«Hayır» dedim. «Dünyada yapamıyacağım tek şey aklımı kaçırmaktır. Çünkü böyle bir şeye malik değilim!»

Müdür muhakkak şeyler söylemek istiyordu. Sükûtu sadece en ağır küfür seçiminde müşkülâta uğramasından ileri geliyordu. Bunu anladığım için hemen kıza döndüm ve Errol Flayn'dan öğrendiğim bir şövalye kırıtması ve sırıtması ile kızı selâmladım:

«Affedersiniz hanım efendi» dedim. «Sizi biraz beklettik, kusuruma bakmayın. Hem zannedersem bir iş arıyordunuz. Şirketim emrinize amadedir. Çalışmak istiyen herkes patronlara yalvarmadan işe girebilir. Müsaade ederseniz size refakat edeyim.»

Yaşasın Filmler! Bu aynalı lâfları hep onlardan öğrenmiştim hem de annemin muhalefetine rağmen (Ne de olsa D. P. liyiz).

Kız bir anlık tereddütten sonra benimle yürümeye başladı. Zavallı Müdür ne yapacağını şaşırmıştı. Böyle bir parçayı kaçırmak düpedüz aptallıktı.

«Durun» dedi. «durun biraz. Hamfendi bir lâhza... Beyefendi hususi görüşelim!.

Beni bir kenara aldı: «Peki!» dedi «peki sizi işe alıyorum, ama şimdi çıkınız!»

Tavsiye ederim beyler siz de eğer işe girmek istiyorsanız ve güzel bir kız arkadaşınız varsa, bu usulü tatbik edin!

İskenderun:
Okan Bilgütay

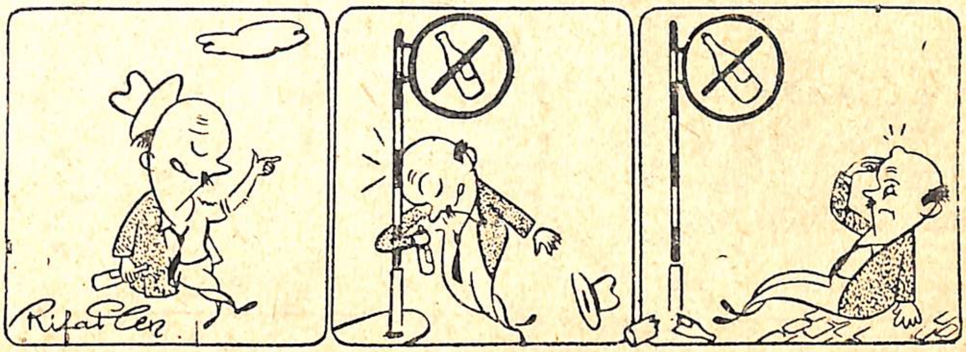

YAZISIZ

MUVAFFAKİYETLER

Ben aşırı sıkılganlığım yüzünden bir çok zamanlarda ve yerlerde söylemesi icap eden kalıplaşmış ve klâsikleşmiş tâbirleri kullanamam veya ters yerlerde kullanırım. Meselâ (hoş geldiniz) diyeceğim yerde (hoş bulduk) veya (allahaısmarladık) deyip çıkarım işin içinden. Halimi hatırımı soranlara sadece (iyilik) diye cevap verir bütün gayretlerime rağmen kendilerine mukabelede bulunamam.

Bu durum bana geçenlerde böyle bir oyun oynadı ki nerede aklıma gelse yerin dibine geçiyorum :

Bir ay kadar evvel kızkardeşlerimden biri evleniyordu. Düğün merasimi nihayete ermiş damat gelini almağa gelmişti. Fotoğraflar çekildi. Ve damatla gelin evden ayrılırlarken hazır bulunanlar kendilerini tebrik edip saadet temennilerinde bulunuyorlardı. Bu arada sıra bana gelmişti ki ellerini sıktıktan sonra saadet temennilerimi bildirmek üzre ağzımı açtığımda ne söylesem beğenirsiniz :

— Muvaffakiyetler :

Urla : Hayrullah BATUR

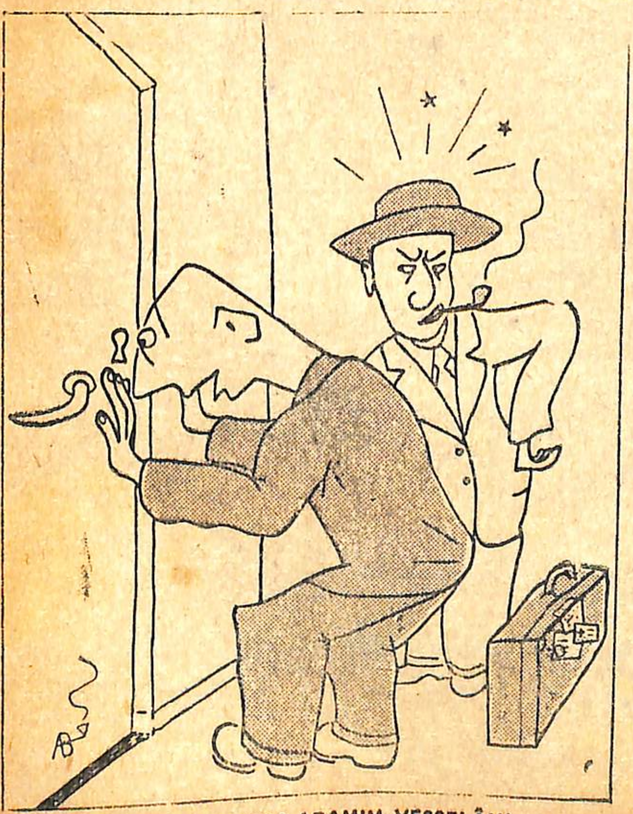

DİKİZCİ — ŞANSLI ADAMIM VESSELÂMI..

YAZISIZ

MÜFETTİŞ

TURHAN SELÇUK
BÜLENT ORAN

87. Ne yazık ki kasaba toprağı, Klestakovun bilim ağacı da diği okulun yeşermesine müsait değildi. Okul müdürü, Müfettişi görünce, yüzü Azraille karşılaşmış gibi sarararak : «Bize şeref getirdiniz efendim» diye kekeledi.

88. Klestakov, «Okulunuz güzel, duvarları iyi badana edilmiş,ama galiba öğrenci kullanmıyorsunuz» dedi. Sıkışık durumlarla resmî günlerde hükûmet büyüklerine yaltaklanmak ve kalıplaşmış millî nutuklar savurmasiyle ün salan müdür, hiç bir müfettişin mukavemet edemiyeceği dalkavuk bir eğilmeyle «Kullanmaz olur muyuz? Öğrenci okulun ruhudur» diye cevap verdi.

89. Tam bu sırada, biraz bunakça olan tarih öğretmeni bahçeye inince, sahte müfetişi tarihî bir insan zannederek. «Oooo.. Siz İskendersiniz değil mi» diye sordu? «Bu memleketin iki yakasının bir araya gelip ıslâh olması için İskendere ihtiyacı olduğunu her zaman söylerdim zaten. Veriniz o muhterem elinizi öpeyim.

90. Müfettişin, gece yarısından sonraki fazla mesaileri ile tanınmış genç ve güzel bir erkek olduğunu duyan kimya öğretmeni bayan Nastasya, tuvaletini tamamlıyarak koştu ve elini sıktığı Klestakova «Oh, siz bir müfettiş değil asit sülfrik kadar yakıcı bir dahisiniz» dedi.

Dizildiği ve basıldığı yer: Şehir Matbaası — Bu sayıda Mesul Müdür: Turhan Selçuk — İdarehane: Babıâli Cad. Aydınlık Han 29 - 30 - 31 - 32. İstanbul.

SİYASİ ROMAN : NO. 20

1.

Küçük dairesini halâ tutuyor fakat orada oturmuyordu. Wagram caddesinde çok güzel bir manzaraya bakan beş odası, yalancı şahit suratlı mahir bir hizmetçisi, kibar kadınları bekliyen bir divanı, onları çabuk yola getirecek şarapları vardı.

Bir akşam televizyonda, diğer akşam alimler cemiyetinde İspanyada tevkif edilen, sıcaktan mahvolmuş Lâponyalı üç anarşistin serbest bırakılması için yapılan mitingde konuşuyordu.

Cebinde daima zaman ve zemine göre gerekli sigaralar bulunurdu. Siyasi yazarlara sen diye hitabediyor, pazartesi sabahı Maxim's de başka birgün Boşalide ve arka arkaya sekiz akşamda iç işleri bakanlığında oluyordu. Ertesi hafta bembeyaz lâstikli otomobilinde görülüyor ve cankurtaran simitli bir sandalı idare ediyora benziyordu.

Kazino dö Pariden çıplak bir kadınla yatıyor onu aşka tövbe eder bir halde bırakıyordu.

Bir meslekdaşını tokatlıyor ve hilekâr bir generale, hakem olup ortada şeref ve haysiyeti incitecek bir şey olmadığını söylemesi için bin frank veriyordu.

İsmi gazete idarehanelerinin kapılarını aşmış, sütunlarda dolaşmağa başlamıştı. Cevap verme hakkını o kadar nazikçe kullanıyordu ki tekzipleri âdeta bir okşayış gibiydi. Kadınlar, maceralarını sert ve hararetli bir aşk efsanesi haline sokmuşlardı. Erkekler de bu korkunç şöhrete sessiz bir saygı gösteriyorlardı. Karikatüristlere mevzu olması, parlâmento göklerine yükselebilmesi için sadece önemsiz bir şey, küçücük bir şey noksandı. Ancak Maşunun şansı heryerde açıktır. Nitekim işte...

2.

Meclis gündeminde bir salı sabahı saat on buçukta köpek miktarının tahdidine dair bir kanun projesinin tartışılmasına devam edileceği yazılıydı. Zira köpeklerin Fransanın ihtiyacı olan tonlarca buğdayı yedikleri farkolunmuştu.

Bu bir istatistikle sabitti. Başka bir istatistikte, bir günde köpek pisliklerine basarak ayağı burkulan insanların sayısını bildiriyordu. Ayrıca köpekgillerde çoğalmanın hiçbir tahdide tâbi olmadığını belirten bir rapor da mevcuttu. Bütün bunları herkes bilirdi fakat tesbit etmek şarttı. Söz konusu kanun diğerlerinden fazla mânasız olmıyan bir kanundu ve vatandaşların çoğunu bir sürü kiki, dik, fidel'in sahiplerini ilgilendiriyordu,

Genel olarak bu sabah oturumlarında yedi, on, ender olarak ta onbeş kişi bulunurdu. Saçları boyunlarının üstünde karmakarışık, ter kokusu içinde yüzlerini yıkamadan gelirler, müspet menfi oylar verirlerdi.

Sisli ve soğuk olan bu sabah, meclis başkanı yardımcısı oturumun açıldığını bildirdiği zaman yedi kişi bile değil, üç kişiydiler: Berberlerinin müşterisi çok olduğu için beklemek üzre gelen iki komünist ve Maşu. Maşu başkanın yanına çıktı, ona oturumun tatil edilememesi gerektiğini, söyliyecek sözleri, açıklanması gereken delilleri olduğunu bildirdi. Başkanlık yapmaktan müthiş haz duyan ve yerini bir şatoya değişmiyecek olan başkan vekili teklifi kabul etti. Bundan sonra Maşu iki meslekdaşına yaklaşarak sordu:

— Nasıl oluyor da kuzey garında değilsiniz?

— Kuzey garında ne var ki? Grev mi?

— Sovyet elçisinin bu sabah Londraya hareket edeceğini bilmiyor musunuz? Partinizin menfaatı, belki de elçinin giderken uğurlanmasını gerektirir. Öbür ikisi sefarethanede hiyerarsi ile şaka edilemiyeceğini ve bonbonlarla değil de tekmelerle karşılanacaklarını bildikleri için askervari ayağa kalkarak Maşuya teşekkür edip bir taksiye atladılar. Maşu yalnız kaldı.

3.

Söz istedi. Başkan yardımcısı, sıralar dolu imiş gibi merasimle söz verdi. Maşu delicesine bir neşeyle göğsü şişmiş, bir nutuk söylemeğe koyuldu. Esef ediyor, müteessir oluyor, ilgili bakanların yokluğuna kızıyordu. Apartman köpekleri yüzünden içişleri bakanını, çoban köpekleri bakımından ziraat bakanını tenkit ediyordu. Salon'un bomboş sol yanına, ıssız merkezine, terkedilmiş sağına sesleniyordu. Stenografi memurları gülmemek için karınlarını tutarak metni kaydediyorlardı. Altı aydan beri başkanlık etmek fırsatını bekleyen başkan yardımcısı çok ciddiydi. Küçük çana nasıl işlediğini görmek için küçük darbeler vuruyor, her şeyin kaidelere uygun olmasını istiyordu.

Maşu indi. Yerine geçti. Oradan nizami olarak söz isteyip, nizami olarak kabul ettirerek, ikinci defa konuştu. Bu öncekine müstehzi bir cevaptı. Uydurma bir rakkam söyledi. Tam aksi bir neticeye vardı ve meslekdaşlarından otuzu adına ikinci maddenin değiştirilmesi hakkında bir teklif yaptı. Sonra sıraların üstünden atlıyarak ve sağ taraftan konuşarak başka kırk meslekdaşı adına, başka bir teklif öne sürdü. (Bütün bunlar nizamlara uygundu ve daima yapılıyordu.)

Nihayet oy verildi. Bu biraz uzun sürdü çünkü bütün reyleri Maşu atıyordu. Böyle olmasına rağmen resmi netice ilân edildi.

Lehte 348.
Aleyhte 143
Böylece oturum bitti.

4.

Başkan vekili giderken, Maşuya:

— Bu tarihi bir oturumdu, dedi. Başkanlık etmede hiç güçlük çekmedim.

— Şayanı takdiriniz. Ayrıca her şey nizamidir. Bunu kaydedin. Zira oturum üç milletvekiliyle yürüyebilirse biri ile de yürüyebilir. Tekliflerim usulünce imzalanmıştır. Nizamname kesindir. Oy verenlerin sayısı da hayli enteresan. 491 kişi...

— Evet. Fakat zannederim ki canımıza okuyacaklar. İki şaklabana benziyorduk âdeta... Sizi sıradan sıraya atlarken seyrettiğim zaman...

— Bu işler hep böyle olmuştu. Ben tersine öyle sanıyorum ki takındığımız ciddi tavır çok iyi tesir edecek. Çünkü nihayet bu sabah hiç bir şey de yapmıyabilirdik. Çalışmak istedik. Buna kim kızabilir?

Akşam gazeteleri çıktığı ve Şarl Şaplin'in filmlerine benzeyen bu oturumu anlattıkları zaman tam bir çeyrek saat gülündü. Bu oyunu da Maşu oynamıştı. Yaptıklarına kendi de inanıyorsa, nefisti. İnanmıyorsa daha da iyiydi. Kahvehanelerin saatinde, komediyi seven bu halkın, komedyeni de seveceği zaman yaklaşıyordu.

Aynı anda Löblanke telefonda homurdanıyordu:

— Alo! Azizim Maşu! Şimdi öğrendiğim şu sabah oturumu hikâyesi... Alo!..., duyuyor musunuz? Parlamenter rejimin itibarını sarsacak mahiyette Alo.... Tabi hakkınız ama... Bunun sebep olacağı karışıklıkları da düşünebilirdiniz. Alo Başbakan bu konuda konuşmak için bana gelecek... Canı çok sıkılmış. Muhalefet olayı diline dolayacak... Evine telefon ederseniz iyi olur... Alo... Alo... Alo... Kesildi... Hay Allah!...

(Devamı var)

MİZAHİ ROMAN : NO. 20

1.

Nuh:

— Yersiz konuşmaları bırakın da kızımın nerede olduğunu bulmağa bakın, diye bağırdı.

Cins bir tazı, kendine öbür köpeklerinkinden daha iyi kemikler verildiği takdirde Nuh'un kızını bulabileceğini söyledi:

— Ben iyi bir hafiyeyimdir, dedi. Bir şey ne kadar gizli olursa olsun, eninde sonunda gene bulup çıkarırım.

Ağır başlı ve az konuşan manda, böyle sıska bir köpeğin başından büyük işlere girişmesine tahammül edemiyerek:

— Sen açlıktan bir deri bir kemik kalmış alelâde köpeğin birisin, dedi. Hafiyelik de nerden çıktı. Köpekliğin adı mı değişti.

Domuz çok gevezeydi. Bir şeyler tıkınmadığı zamanlar, hiç olmazsa çenesi oynasın diye lâfa karışıyordu.

— Ben de ismimi değiştirmek istiyorum dedi. Çünki insanlar bizim ismimizi küfür olarak kullanıyorlar. Bu da beni fena halde sinirlendiriyor.

Tazı :

— Benimki isim değiştirmek değil, dedi. Hafiyelik bir meslektir.

— Meslek mi?

— Evet.

— Peki hafiyeliği yalnız köpekler mi yapar, diye

2.

sordu bir koyun?

— Hayır bazı müsait insanlardan da biz köpekleri aratmıyacak iyi hafiyeler çıkar.

— Peki ne işe yarar bunlar

— Gizli şeyleri bulup çıkarırlar.

Koyun sordu:

— Peki sen nasıl buluyorsun gizli şeyleri. Meselâ sevdiğim kadın beni sevip sevmediğini gizliyor. Onu da bulabilir misin?

— Tazı:

— Ben aşk işlerine karışmam, diye konuştu.

— Siz aradığınız şeyi nasıl b luyor sunuz?

— Burnumla. Çok iyi koku alırım.

— İnsanlar da koku alırlar mı?

— Onların hafiyelik tekniklerinin biz köpeklerinkinden ayrıldığı noktalar vardır. Biz köpek olduğumuz için meslekî araştırmalarda hiç bir gayri ahlâkî ve kötü bir yola sapmayız.

— İnsanlar sapar mı?

— Burunları hassas olmadığından mecbur kalırlar.

Nuh:

— Kızımı bulursan, en mükemmel kemikleri sana verir, üstelik kenelerini de ayıklarım, dedi.

Tazı, sevinerek kabul etti. Önce:

— Bu kuğudan şüphelenmeniz yersiz, diye havladı. O bir kızı değil, olsa, olsa onu kızlar kaçırabilirler.

Sonra köpekce bir dikkatle kızın yattığı yeri uzun uzun kokladı ve :

— Burada bir ayı kokusu var, diye bağırdı.

Bunun üzerine ayılar sayıldı. Aralarında bir erkek ayı eksikti.

Hafiye, gururla havladı.

— İş ayıyı yakalamağa kaldı.

Nuhun gemisi, evelce de söylediğim gibi köhne, acaip ve insanın karada bile binmeğe korkacağı kadar külüstür bir gemiydi. Geminin mimarı, plânları, kaçakçılık gibi denizciliğn ruhu olan bir noktayı dikka-

3.

te almadan çizdiği için, o koca salaşpurda, uzun müddet gizlenebilecek kıyı köşe fazla değildi. Bu yüzden ayı çabucak yakalanıverdi.

Sordular:

— Kızı neden kaçırdın?

— ...

— Söylesene neye kacırdın kızı?

— ...

Ondan ses çıkmayınca sualler Nuhun kızına yağmağa başladı.

— Nasıl kaçırdı?

— Ne yaptı?

— Yaralı mısınız?

Kız da konuşmuyordu bir türlü.

Ayılar aralarında bir birlik kurup, içlerinden çıkarak yüzlerine kara süren bu çapkını cezalandırmak istediler.

Baş ayı:

— Söylemezsen seni hayatının sonuna kadar iyi armut yemekten menederiz, dedi. İyisi mi anlat.

Çapkın

— Ben hiç bir kötü maksatla değil, şaka maksadıyla kaçırdım, diye homurdandı.

Ağır başlı bir kaplumbağa :

— Şakanın da bir usulü vardır, dedi.

— Ayı şakası böyle olur, diye lâfa karıştı biri. Vur desen öldürür.

Arkadan ayı şakasiyle eşek şakası arasındaki ağırlık farkları münakaşa konusu olmaya başlayınca :

— Arkadaşlar, kaçan kurtulsun. Gemide yangın çıktı, batıyoruz, diye bağırdım.

Bütün hayvanlar heyecandan, oraya buraya koşuşmaktan birbirlerine karıştılar. Gemide bir kıyamet havası esmeğe başladı. Sonra :

4.

— Heeey, telâşlanmayın, şaka yaptımdı, diye anırdım.

Hiç bir kötü maksadım yoktu. Millî gururum incindiğinden, niyetim onlara bizim eşeklerin şakalarının ağırlık bakımından üstünlüğünü göstermekti.

Hepsi, oy birliğiyle eşek şakasının kalite bakımından çok daha üstün olduğunu kabul etti.

Yalnız canımı sıkan bir mesele olmuştu bu arada. Bir boğa yılanı kargaşalıkta dolanırken düğümleniverdi. Onu kurtarmak da bana düşmüştü tabii...

İyi bir hekim gibi bütün artistik muayene gösterilerimi yapmama rağmen işin içinden çıkamayınca :

— Maalesef bu düğüm, tıbbın çözebileceği cinsten değil, dedim.

Yılan:

— Peki ne olacak böyle diye, sordu? Bütün hayatımı bu şekilde geçiremem ya.

Nuhun oğullarından Sam :

— Müsaade ederseniz bir de ben tetkik edeyim, diye sokuldu. Bu hususta ihtisasım vardır.

Gemi ve tufan dışında yaklaşmağa cesaret edemiyeceği boğa yılanının yanına sokularak :

— Çok güzel diye bağırdı, çok ustaca bir şey.

Sordular

— Çok güzel olan ne?

— Ne olacak düğüm. Bu halis muhlis balıkçı düğümüdür. Ama şimdiki beceriksiz balıkçıların değil de eskilerin yaptıkları düğümden. Bir ilmek attın mı bir daha çözülmez.

Boğa korkuyla bağırdı.

— Bir daha çözülmez mi? Beni bu hale getiren sersem balıkçıyı bir yakalarsam kemiklerini kırarım.

(Devamı var)

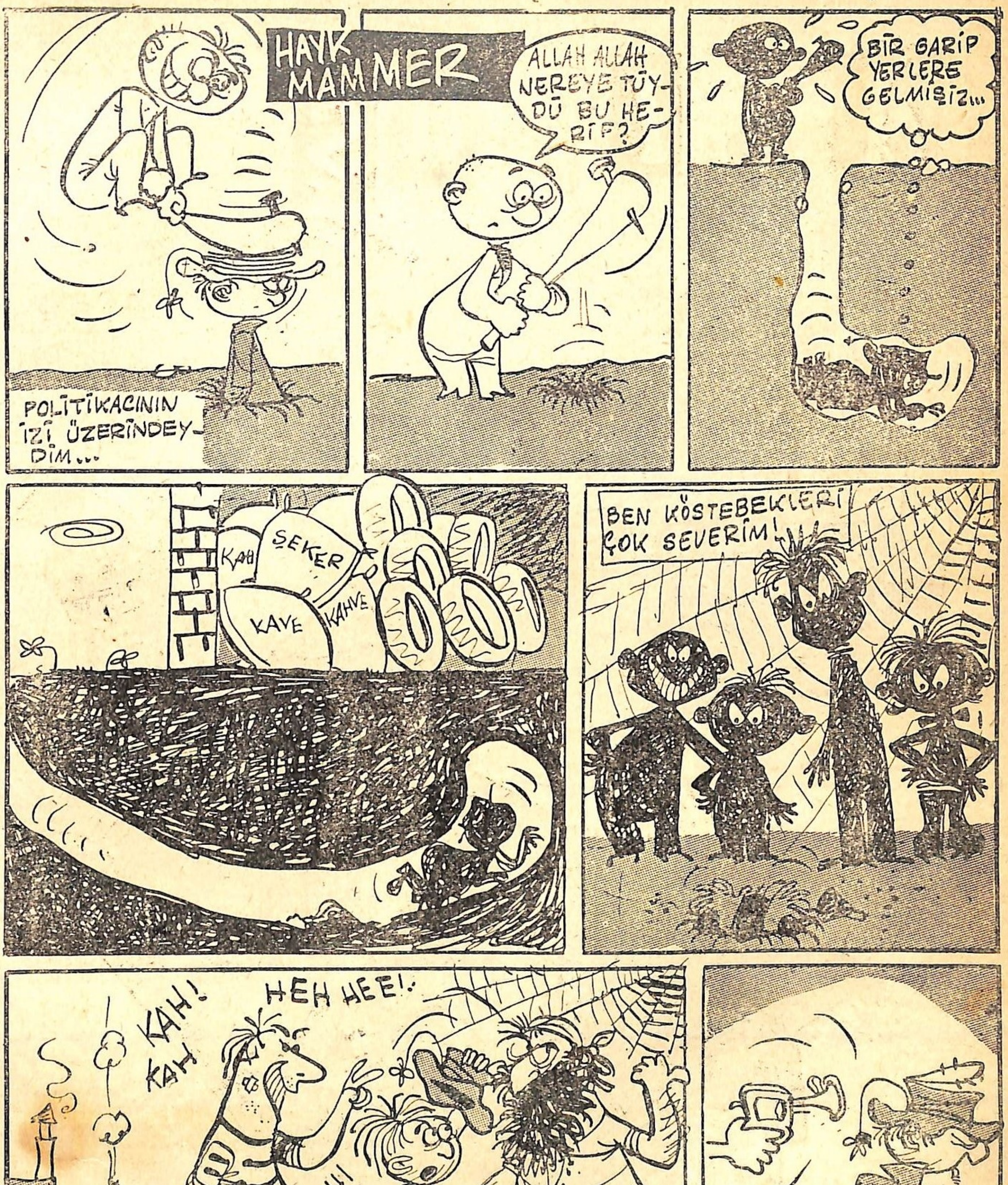
HAYK MAMMER
POLİTİKACININ İZİ ÜZERİNDEYDİM...
ALLAH ALLAH NEREYE TÜYDÜ BU HERİF?
BİR GARİP YERLERE GELMİŞİZ...
KAH
ŞEKER
KAVE
KAHVE
BEN KÖSTEBEKLERİ ÇOK SEVERİM!
KAH! KAH
HEH HEE!
HOH! HO
PARA
AFFEDERSİNİZ... KAYBOLAN POLİTİKACIYI GÖRDÜNÜZ MÜ?
ŞU TARAFA GİTTİ
HAFTAYA ÖLÜM YOLCULUĞU...
Ici. 2 TL

75 KURUŞ SAYI : 20

PATRON — BU KIZI SES SANATKÂRI OLARAK ANGAJE EDİYORUM.